

Utorak, 2. decembar 2003.

Svedok C-057

Svedok Sulejman Tihic

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.06 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Milošević.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ...

SUDIJA MEJ: Ne dobijamo prevod na engleski.

prevodioci: Da li sada čujete prevodioce?

SUDIJA MEJ: Počnite ponovo, gospodine Milošević.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine 57, u paragrafu 8 vaše izjave rekli ste da je vaš komandant, neću mu pominjati ime, jer pokušavamo da vas ne identifikujemo, dakle, vaš komandant dok je vaša jedinica bila u tom konkretnom mestu gde ste trebali da budete pre nego što ste otišli u Erdut, vaš komandant je rekao da je tamo bilo preko 3.000 Hrvata, pripadnika MUP-a i da ste vi tu bili zbog ozbiljnog sukoba. Je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi tvrdite da ta informacija nije tačna i da vam je to rečeno samo da bi vas zaplašili. Je li tako? Je l' to mislite i danas?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: To sam mislio i to sam osećao. 3.000 ljudi je jako veliki broj, to je više nego pješadijska brigada. Mislim da tamo u toj oblasti uopšte nije ni moglo da bude toliko mupovaca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislite da tamo nije moglo biti toliko, da tamo nisu mogle biti tolike snage? Ali recite mi, kao profesionalni vojnik, zar živote vojnika u ratu ne spašava upravo upozorenje o brojnosti neprijatelja i potreba da se ukaže na opasnost? Možda je u pitanju pojačana opreznost ili informacija koju je vaš komandant imao?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Veoma moguće, ovaj, ja stojim, kažem, prvo iza toga da mi nije taj broj bio sigurno, preko, veoma moguće da je se htio postići efekat o kome vi govorite. Veoma moguće, znači da se, da ljudi budu veoma oprezni i da sačuvaju svoje živote, međutim, ovaj, ovde sam formulisao zahtev zato što znam da je postignut veliki efekat straha kod ljudstva.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, koliko ih je onda bilo tamo, prema vašoj proceni, pošto kažete da ih nije bilo 3.000?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Pa, nije bilo više od, ja mislim, nekoliko stotina. Oko 300 po mojoj proceni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. S obzirom da ste maločas objasnili da je veoma moguće, dakle, da vam je takva informacija data da biste bili oprezni, da biste sačuvali živote, u svakom slučaju ta informacija nije bila data zlonamerno već, pretpostavljam, u interesu čuvanja tih života.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne mogu da cjenim, ovaj, da li je postojala zlonamjernost, kako vi to pretpostavljate, ja to ne mogu da cenim, ali znam da je efekat bio jako, jako loš po, po sastav. Efekat je bio jako loš i ja sam to saopštio potčinjenima na sastanku čete, upravo tako kako ste vi rekli, gospodine, da se mora biti oprezan. Ja nisam njima rekao tada: "Ma nije to ništa, to nije moguće, nemoj vi da se bojite". Ja sam rekao da je to naređenje od pretpostavljene komande. Tek su onda nastali veći problemi. Ljudi su se uplašili zaista, ako vam je to razumljivo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To mi je razumljivo, ali u svakom slučaju takva informacija nije bila zlonamerna, da postigne neki propagandni efekat, već vojnička u smislu pojačane opreznosti, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Rekao sam maloprije, ne mogu da, ne mogu da s ove distance ocjenim, ali ne bi, ne bi trebalo, nek' bude tako. Ne bi trebalo da bude zle namjere u tome. Ne vidim zlu nameru, ali kažem, moj komentar se odnosio na efekat, mislim da bi se zaplašili maksimalno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ne smatrate da tu ima neke zle namere. U paragrafu 10 pominjete dolazak jedne grupe dobrovoljaca među kojima ste prepoznali jednog svog poznanika. Ja mu neću sada navoditi ime zbog toga što vi zaštićen svedok, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, da, tako je. To je paragraf 10.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U to vreme kažete, koliko je vama poznato, da je bio funkcioner Srpske radikalne stranke, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Tako je, nije mi poznato nego sam, mislim siguran sam u to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je ono što tvrdite i kažete da su se oni kretali prema Prigrevici gde se nalazio centar nekog pokreta njihovog iz kojeg su se ilegalno prebacivali u Hrvatsku, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Tako je. Ja tad nisam znao, ovaj, detalje o tom centru. Kasnije je o tom centru jako mnogo pisano u štampi i davani su intervjui i tako dalje. A u to vreme sam znao samo površno, iz par rečenica koje mi je ovaj saopštio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete da su u štampi davani intervjui, da li to podrazumeva, ja želim samo da mi potvrdite ili osporite informaciju koju ja imam. Po informaciji koju ja imam, Srpska radikalna stranka je davala dobrovoljce za JNA a kasnije za Teritorijalnu odbranu. Jesu li su se oni uključivali u, kao dobrovoljci u JNA i Teritorijalnu odbranu ili su imali neke svoje formacije? Moja je informacija, dakle, da su oni davali dobrovoljce za JNA i Teritorijalnu odbranu, je li to tako ili nije?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Moja je informacija je kako sam i naveo ja mislim u ovom pasusu 10 da idu preko. To je citirana rečenica: "Idemo preko pre vas da vam pomognemo," mislim da sam to naveo negde ovde, „da vam pripremimo dolazak". Otišli su, to je činjenica, prvo u Prigrevicu, a zatim su otišli u, u Borovo Selo i priključili se tamošnjoj Teritorijalnoj odbrani, to je činjenica

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete to je činjenica. To je bilo na samom početku ovog sukoba u istočnoj Slavoniji, je l' tako ...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, ja ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine 057?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ja tu i navodim otprilike i datum, juli mjesec.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to znači oni kad su otišli da se priključe tamo Teritorijalnoj odbrani, nisu imali nikave veze sa JNA, niti sa nekim vlastima u Srbiji, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ja mislim da se to vidi iz ovog pasusu 10 i po ovim ovde reakcijama da oni nisu tada imali veze sa nama. Ja sam imao čak i neprijatnosti zbog njihovog... Ja mislim da se to vidi iz iskaza.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine 057, vi u tački 11 i tački 12 kažete da je 25. jula 2001. godine u kasnim večernjim satima izvršeno teško granatiranje Erduta, Daljskih planina, imanja Marinovci i zgrade vodovoda, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I iz ovoga što vi kažete proizilazi da su ti ciljevi gađani bez ikakvog razloga. To vas pitam zato što vi tvrdite da je radio-televizija povodom tog napada objavila da je napad učinjen zbog česte minobacačke vatre sa tih položaja a shvatio sam da vi kažete da takve minobacačke vatre nije bilo.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, nije bilo tada vatre.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kog se datuma vaša jedinica postavila u borbeni položaj za taj napad tamo?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Morate malo da mi pojasnite pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kog datuma ste vi došli na taj borbeni položaj?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: 1. jula smo došli u širi rejon. Početkom jula.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada ste gađali, kako vi kažete, bez razloga Daljske planine i ove ciljeve koje sam naveo?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Krajem jula.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Krajem jula?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ono što vi znate je da od tog trenutka kad ste vi došli do momenta napada nije bilo dejstava sa suprotne strane, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, to je ono što ja znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, da li dozvoljavate mogućnost da ih je bilo pre toga? Pre nego što ste vi došli tamo.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Po kome?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Po položajima JNA.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Pa, moja jedinica je uspostavila položaj početkom jula.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je pre nego što je vaša jedinica došla, sa tog mesta bilo minobacačke vatre po bilo kom?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, nije mi to apsolutno poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije vam poznato, al' nije vam poznato ni ono što je pre toga bilo. Ne možete da kažete da li je pre toga bilo ili nije bilo minobacačke vatre odatle, je l' tako ili ne?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne znam zaista ništa o minobacačkoj vatri ni pre ni poslije toga, zaista ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ako kažete da ne znate, onda ne možete da isključite da je vatre bilo pre toga. Ne vidim zašto bi neko izmišljao da je vatre bilo ako je nije bilo, jer minobacačka vatra nije nešto što može da bude tajno.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Pa, upravo sam to i rekao, mora biti, morao sam onda da znam za nju, i ja i vi, to je nešto što je, to je nešto što je veoma javno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Veoma javno i tako se i tvrdilo da je bilo minobacačke vatre odatle. Pretpostavljam da se ne bi moglo tvrditi da je nije bilo.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ja tvrdim da nije bilo minobacačke vatre.

SUDIJA MEJ: Čuli ste šta je svjedok rekao. Nećemo to da ponavljamo. Nema svrhe da se s njim raspravljate. To je samo gubitak vremena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. U paragrafu 13 stoji da ste 27. jula dobili pismeno naređenje vaše komande i u njemu se kaže da po izbijanju na marševski cilj, izvršite razdvajanje zaraćenih strana na određenoj liniji, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, mislim da smo na prošlom pretresu raspravljali o tom narijeđenju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mi smo to naređenje ...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Prorađivali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mi smo to naređenje prošli potpuno i nesumnjivo je ono sadržavalo samo taj cilj, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da se razdvoje sukobljene strane.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, to sam ja i izjavio, to se vidi. To je bio zvanični deo, taj što smo tu proučavali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. E, sad mi recite malo bliže, ja vas ne pitam da bih ponovio ono što smo konstatovali prošli put, nego se radi o te dve strane. Je l' to bio Zbor narodne garde na jednoj strani i pripadnici Teritorijalne odbrane, srpske na drugoj strani, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Konkretno MUP, MUP Hrvatske. Ja ne sjećam se tačno da li je zbor nešto kasnije formiran, Zbor narodne garde, ali obično smo koristili, ovaj, termin, pripadnici MUP-a Hrvatske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A s druge strane su bili ovi teritorijalci lokalni, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Lokalno i nešto stanovništva srpskog.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Lokalno stanovništvo.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste imali cilj da razdvojite te, te dve strane u sukobu?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, po tom narijeđenju je cilj bio da se razdvoje sukobljene strane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I to je bio jasno određen vojni cilj vašeg ulaska na taj teren, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, po tom narijeđenju, to je sasvim jasno. U pravu ste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)*
... zaustavio kolonu pre prelaska Dunava i dao vam konačne instrukcije da se pobrinete za sebe i ljude i da izvršite zadatak.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Nemojte spominjati imena stvarno, jer imam status zaštićenog svedoka. Sad ste pomenuli ime pukovnika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali on nije bio u vašoj jedinici, ja zbog toga mislim da je on izvan ove ...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, on je, pardon, on je meni bio drugopretpostavljeni komandant brigade, a odgovor je kao što sam rekao koji je to paragraf ...

SUDIJA MEJ: Hajde da ovde zaustavimo i pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ovaj deo nesumnjivo može da se na, na, na javnoj sednici raspravi, pošto kažete da ta mitraljeska vatra o kojoj smo govorili, nije bila sa položaja MUP-a Hrvatske, već sa položaja JNA, je l' tako, gospodine 057?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da smo, ja sam ovu izjavu davao, znači posle tog događaja, pa recimo negde do 1992. ili 1993. godine i kad god sam pričao o tome, ja sam bio siguran, ovaj, da je vatra bila sa položaja MUP-a iz šume. Bio sam duboko ubjeđen u to. Nikad ne bi mogao, ovaj, u ovom kontekstu pomenuti da, da ovaj čovek nije došao. Sa njim se ja nisam lično družio puno, ali on mi je nagovestio da hoće da razgovara sa mnom o nečemu što ga tišti i on mi je ispričao taj događaj i to je proteklo tako. Ja sam tek tada to saznao, znači tek posle bar najmanje godinu dana. Taj čovjek postoji, hvala bogu živ je, ako je nešto sporno, daće neku dopunsku izjavu.

Ne znam koji bi mu bio interes da to spominje ovaj, takvu priču neku nebuloznu da priča. Znači, ja njemu vjerujem da me nije slagao al' kažem, tako sam i dao komentar u tom pasusu 15.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine 057, sami ste maločas upotreбили izraz "nebulozna priča", a priča se sastoji u tome da je u stvari ...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vatra bila otvorena sa položaja JNA.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, gospodine. A vidi se da konkretno piše kako je otvarana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ima li, je l' vam on dao neko objašnjenje? Nije moguće valjda da je sa položaja JNA, vi ste tada bili oficir, otvarana vatra na, na poziciju gde je trebalo da je JNA?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Pa, vi bar znate, ovaj, šta znači uopšte stvarno i moguće. Tad smo to spominjali na prošloj sjednici da su često narijeđena bila jedno, a ovo drugo. Ovaj čovek postoji, a ako je to bitan detalj za vas, ako je bitan detalj za ovaj Sud, ja ću dostaviti podatke. Ne vjerujem da je, da je lagao. Ne vjerujem, poznavajući ga. Nije sklon, ovaj ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta vam je rekao on, zašto je otvorena vatra tada? Je l', je l' su mislili da je tamo neprijateljska strana ili su namerno po vama pucali?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, on je upravo rekao da je namjerno pućano, zato mi je taj detalj interesantan, ne bi ga iznosio da je to neka bila greškom otvarana vatra. Ne bi bio bitan. Pogrešna vatra se dešavala u svakoj vojsci, prijateljska vatra. Svakoј vojsci se može desiti prijateljska vatra. Kažem, apsolutno je istina da je on došao kod mene, što je on pričao, mislim više nikad nismo ni pre ni posle toga se nešto posebno družili. On je došao, ovaj, najavio se, hoće da dođe. Vi znate kakav je običaj kad se prvi put kod nekog dolazi, doneseš 100 grama kafe i ovo i ono. Došao je u društvu sa suprugom. Sjedeli smo, popili smo par čašica. On je rekao da je došao s razlogom, da mi to isprića i to mi isprićao. Ja sam, ja sam njega gledao k'o sad vi mene. Uopšte mi mislim nije bilo, al' poznavajući tako stvari kako su se odvijale, nije me čudilo da, sve je bilo moguće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da ste porušili jednu hrvatsku kuću u Erdutu koja je pripadala nekom funkcioneru HDZ, je l' tako? To vam je u paragrafu 16.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, pripadala je. Oni su to zvali tajnik, sekretar HDZ.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kažete kako ste to uradili po naređenju vašeg komandanta, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' to on usmeno vam naredio da, da srušite tu kuću ili vam je dao pismeno naređenje o tome?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, ovaj, mislim da je meni naređenje doneo kurir, usmjeno narijeđenje, motorciklista, jer smo nas dvojica tada bili na dva suprotna kraja naselja. Dosta udaljeni, gde je narijeđenje meni doneo kurir, motorciklista.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Meni, meni tu nije jasno da li je došlo do neke greške. Ja pošto ne znam same događaje, gledam vašu izjavu, pa vam skrećem pažnju na na paragraf 16 u kome navodite da je odmah zatim stiglo naređenje iz komande da se ni jedna kuća ne sme srušiti, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Tako je. Tu je došlo do neke ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, koliko razumem, ta je kuća srušena, to je svakako uočeno od strane komande i onda je stiglo naređenje "ne sme da se sruši ni jedna kuća", je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da. Pa, to stoji i u izjavi. Upravo tako. To je bio, to je bilo, znači, možda neko samovoljno narijeđenje mog prvopretpostavljenog, da bi višepretpostavljena komanda to odmah zaustavila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste odmah intervenisali na to? Jeste, jeste raspravili to sa višom komandom kako je uopšte srušena ta jedna kuća, jer oni su odmah poslali naređenje da ne sme da se ruši ni jedna kuća?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, ja sam prekinuo, ja sam tu jednu srušio i više nisam otvarao, mislim nisam više rušio kuće. Nisam ništa raspravljao. O naređenjima se ne raspravlja. Narijeđenje je bilo da se ruši, počeo sam da rušim. Došlo je odmah drugo narijeđenje, vrlo brzo kažem: "Nemoj da se ruši", ja sam prekinuo rušenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U sledećem paragrafu 17 vi navodite kako ste toga dana izvršili pretres jednog objekta MUP-a Hrvatske, koji je bio u sklopu vinarije u Erdutu i tu navodite da ste pronašli ogromne količine vojne opreme, vojne opreme i mnoštvo ličnih dokumenata. Da li to potvrđuje ono što vam je vaš pretpostavljeni na početku rekao da se u Erdutu nalazi veliki broj pripadnika MUP-a Hrvatske?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Potvrđuje broj koji sam ja malopre rekao kad smo razgovarali, gdje se radilo o nekoliko stotina pripadnika. To je bio kapacitet otprilike tog objekta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko ste našli tu naoružanja?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Naoružanje nisam našao. Naoružanje smo tražili uporno ja i moj kolega. Mi smo vršili pretres. Dakle, namera nam je bila da nađemo mađarski "Kalašnjikov" (Kalashnikov) ili rumuski "kalašnjikov", ali smo samo našli delove i naveo sam tu konkretno delove čega: američkog automata "Tomson" (Thompson) i pribor za čišćenje onih slovenačkih automata "gorenje". Vama je to možda nekako poznato da su Slovenci počeli da rade neke svoje automate. Ja vas molim, nisam vas čuo kroz slušalice ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sećam se da je "Gorenje" proizvodilo neke automate. U paragrafu 18 stoji da je u selu ostalo samo oko 10 posto stanovništva i to srpske nacionalnosti i da je selo inače bilo napušteno, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To su uglavnom bili starci i to, to što je ostalo, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Stariji ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A svi žitelji hrvatske nacionalnosti su napustili selo. Da li je ...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Većina. Bio je ovaj jedan bračni par, njih sam naveo, naveo sam tamo. Evo, naveo sam ovaj bračni par. To su bili mlađi ljudi koje sam upoznao. Relativno mlađi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Oni su ostali?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da. I nestali posle, posle su i oni otišli, nestali i nisam ih viđao sem tih prvih dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kažete da ste u selu zatekli svga 10 posto stanovništva, a da su žitelji većinom hrvatskog, hrvatske nacionalnosti napustili selo. To je pre nego što ste vi ušli u selo, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da. Stanovništvo je napustilo selo pre našeg dolaska.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Razlog tome pretpostavljam da je bio strah od borbe koja se vodila, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Bio je strah od, na njih je bombardovanje ostavilo, izazvalo negativan efekat. Verovatno i ha, bojali su se, verovatno su se bojali. Dobro, da se nisu bojali, verovatno bi ostali. Ja govorim o zatečenom stanju u naselju na taj dan kad sam ga zauzeo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, u svakom slučaju, niko ih nije prote-
rao iz sela, već su se uplašili sukoba i samo je destetak posto ostalo u selu.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, mi nismo nikog tjerali, nismo nikog tjerali. Govorim o zatečenom stanju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali pretpostavljam da je, da li vi znate slučajno da mi kažete podatak koliko je inače u tom selu bilo hrvatskog, a koliko srpskog stanovništva, jer pretpostavljam da je i priličan broj srpskog stanovništva takođe pobe-
gao od tih, od tog granatiranja?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne znam koliko je uputno da dajem toliko procene, a mislim da se odnos bio 70 prema 30 ili 75 prema 25 u korist hrvatskog stanovništva. Kažem, ovo molim da se uzme sa rezervom jer je jako proizvoljno. Procjenjujem po veličini groblja, a ne po nekom popisu. Molim da i Sud i vi ovo uzmete sa velikom rezervom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ću da uzmem sa rezervom, ali vama je kao vojniku jasno ako se, ako neko beži iz straha od granatiranja, pošto sami kažete uplašili se od granatiranja, pretpostavljam onda da su se i jedni i drugi uplašili od granatiranja. Kako, kako Srbi ne bi bežali od granatiranja? Granata ne bira nikoga.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ja mislim da je iz moje izjave jasno da je ostalo veoma malo stanovništva i da su to uglavnom bili stariji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, otišli, ostali oni kojima je bilo teško da odu ako su to bili uglavnom stariji, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Pa, ostali da čuvaju kuće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Moram, moram da vam postavim jedno pitanje koje, koje će možda, gospodine Mej (May), svjedok ceniti kao pitanje koje mu otkriva identitet, ali želim da razjasnim jedno pitanje. Samo, samo jedno. Pa ...

SUDIJA MEJ: Molim da pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na javnoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, u selu o kome govorimo, vi kažete da su lokalni Srbi imali puške M-48 i puškomitraljeze M-53, to je bilo naoružanje koje JNA nije koristila, dakle, radilo se o naoružanju Teritorijalne odbrane, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, to je bilo naoružanje Teritorijalne odbrane, ali mislim da je dobro da napomenemo ovde da krajem osamdesetih od Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu izdata naredba o preuzimanju svih magacina Teritorijalne odbrane pod nadzor JNA. Tog se narijeđenja sjećam vrlo dobro, znači to je bio kraj osamdesetih godina negde. Ono je izvršeno na dva načina: ili su kompletna skladišta preuzeta od JNA, ovaj, na čuvanje ili je oprema i naoružanje iz skladišta TO jednostavno izuzeto i prebačeno u kasarne JNA, odnosno, u skladišta koja su pod kontrolom JNA. To naređenje sigurno postoji kažem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je to naređenje. Ono se odnosilo na celu Jugoslaviju i ...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da ali, ovaj, kasnije sam saznao iz sredstava informisanja, čitao sam intervju onog Martina Špegelja, bivšeg generala JNA, gde je on rekao, isto spominje to narijeđenje, da je došlo do neke greške, da se jednostavno zaboravilo na, da su te puške dobrodošle njima u onom početnom stadijumu i formiranju Zbora narodne garde, a za narijeđenje znam, ovaj, jer sam u ono vreme kod nas već učestvovao u praćenju ne-

kih kolona, to je bilo mirno vreme, ovaj, da se prebacuje oružje po, prema, prvo ne smem reći oružje, nego eksplozivnim sredstvima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto kažete da se radilo o organizovanoj odbrani sela koje je bilo pretežno srpsko, da li možete da kažete preciznije od koga su se branili?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Odbrana sela je bila organizovana u tom smislu da nisu dozvoljavali snagama MUP-a da uđu u selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Branili se od snaga MUP-a?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, mada oni nisu imali okršaja. Ceo problem za koji u vezi njih znam, jeste da nisu dozvolili da sanitetska vozila, ovaj, prođu kroz sela i magistralni putem za Osijek, posle našeg bombardovanja, pa su ovi morali čamcima da vuku ranjenike Dravom, odnosno Dunavom i Dravom prema Osijeku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja moram da požurim zbog toga što će vreme da mi istekne. Recite mi, molim vas, vi ste u Dalju i to navodite u paragrafu 24, zatekli neke pripadnike dobrovoljačke jedinice, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, dvojicu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dvojicu?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Dvojicu. Međutim, ja sam zatekao na ulazu i još par njih, oni su došli za neko meso tu iz zamzivača, nije ni bitno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, tvrdite da su se oni prema vama odnosili prijateljski i da su bili pod komandom Teritorijalne odbrane Borova Sela, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, ja sam sa njima tu proveo u razgovoru desetak, 15 minuta. Oni su došli, ovaj, to je period kad nema struje, došli da se, pošto je u Borovu bilo dosta dobrovoljaca, da se iz zamrzivača pokupi meso, da se što pre utroši, da ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da se ne pokvari pošto nema struje?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Tako je, tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ja sam s njima tu razgovarao, ne znam ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ti dobrovoljci, dakle, niti su bili u sastavu JNA tada, niti su bili pod komandom neke jedinice JNA, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, oni su bili u sastavu odbrane Borova Sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Teritorijalne odbrane.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Teritorijalne odbrane Borova Sela, dobrovoljci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, recite da li su vaši rezervisti, kojih je nesumnjivo bilo, pretpostavljam da ste vi imali rezerviste, vršili neke pljačke kuća, napuštenih objekata u mestima kroz koja ste prolazili?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Jesu. Ponovite, nisam, ne čujem vas kroz ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ste im dozvolili? Ne razumem to.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Pa, nisam, nije to niko dozvolio. To njima niko nije dozvolio. Ne samo ja, nego i druge stariješine su to branile.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li tačno da je upravo zbog sprečavanja takvih aktivnosti dovedena jedna jedinica vojne policije?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' neko iz vaše jedinice, kad kažem vaši rezervisti, je l' neko iz vaše jedinice izvršio neku pljačku?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne neko. Ja mislim da je dosta njih vršilo pljačku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste imali mogućnosti da ih na odgovarajući način kaznite?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da ih uhapsite ili ...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, ovaj, ja sam im pretio da ću ih sve dati na Vojni sud kod koga sam primjetio, da ću organizovati pretres jedinice i ako nekom nađem da ću ga obavezno prijaviti u pretpostavljenu komandu. Ta jedinica vojne policije koja je došla je bila rezervnog sastava, tako da su oni kad je trebalo da se organizuje, recimo, pretres i pregled da nema neko opljačkanih stvari, ranije upozoravali svoje saborce da će biti, recimo, sutra u 17.00 pretres i da ako imaju nešto opljačkano iz kuća to sklone.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da, razumemo, to je u stvari krađa iz napuštenih objekata, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, uzimanje, traženje nekih vrednih predmeta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pretraživanje napuštenih objekata, dakle ne otimanje od nekog stanovništva, nego krađa iz napuštenih objekata, je l' tako? To su bili ...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ... krađa iz napuštenih, ovaj, koliko god su mi bile ingerencije tada u borbi protiv toga, ali ovaj, nisu, nisu, efikasni mehanizmi discipline nisu postojali. Kažem, još jednom ponavljam, ovaj, vojna policija sama javi kad će da vrši pretres i onda dođe i ovi svi kažu: "Eto nismo ništa ukrali ovde i idemo, nisi imao potrebe da nas optužuješ," i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pretpostavljam da ste vi, s obzirom da smo to raščistili u onom prvom delu, takođe upozorili vaše vojnike na odredbe Ženevske konvencije i postupak prema, eventualnim zarobljenim pripadnicima neprijateljske strane i tako dalje, (Geneva Convention (III) Relative to the Treatment of Prisoners of War) je l' tako? To vam je bila dužnost, pretpostavljam.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, po naredbi, onaj, ja sam morao dobiti takvu naredbu koja je logičan sled.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Po ulasku u Aljmaš, to vam je u paragrafima 30 i 31, ponovo zatičete napušteno potpuno selo, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, vidi se iz izjave. Molim vas koji je paragraf?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 30 i 31.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li možete da kažete nešto o razlozima iz kojih je to selo bilo napušteno? Kažete potpuno napušteno.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: To je bilo hrvatsko selo. Stanovništvo ga je napustilo posle našeg bombardovanja krajem jula, na taj način što su se ukrali na brod i odvezli za Osijek.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sada, u paragrafu 32 govorite o nekoj jedinici izvesnog kapetana Koleta. Je l' to neka opet dobrovoljačka jedinica ili paravojna formacija ili šta je to, pošto, pošto dalje iz vaše izjave vidim da je major, neću mu pominjati ime, ali pretpostavljam da se radi o majoru JNA, koga ste vi obavestili o njihovom prisustvu, rekao da ih treba pohapsiti ako se ponovo pojave, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, da, to je bila neka samoformirana grupa i samozvani, kako je, je li kapetan, kapetan jedan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samoformirana grupa i samozvani kapetan. Niti je bio kapetan, niti je to bila neka redovna jedinica.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, oni su bili iz Dalja, četiri, pet drugova. Dali su nekom da im sašije uniforme neke. Takve nisam nikad video ni pre ni posle. Nabavili su neke drečave beretke i ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koje boje su im bile te beretke koje su nabavili?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Neke jarko crvene ili pink boje nešto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pink ili crvene?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: 'Ajde neka bude tako. O čemu se radi. Ja sam, ovaj, slao moje potčinjene da patroliraju selom. Oni su me prvo izvestili da se oni tu pojavljuju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda major, kad ste izvestili majora on je rekao ...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ...ako se ponovo pojave pohapsite ih, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, on je rekao, on se čovek, ovaj, kad sam čuo za to rekao dolaze... Ja sam njih uhvatio kad su me potčinjeni obavestili, sa nekim vođom, neću da kažem, imali su... Neke su plinske boce vukli, par plinskih boca. Pošto sam nastupio onako arogantno prema njima, pitao ka" kav si kapetan, koji si ti kapetan", mislim. Pa, oni su iz TO Dalj, to im treba za štab, upravo im treba, reko': "Srešćemo se mi još, ja ću komandu da izvestim o tome". Kad sam izvjestio ovog majora koji je znači, on je već znao da postoji ta, on se čak nasmijao, kaže: "Je l' se tamo opet pojavio?",

“Jeste,” kaže: “E, ako ga ja budem video uhapsiću ga, a i ti ga uhapsi ako se još jednom pojavi,” i priča tu kako on ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala. To sam hteo da, da razjasnite i hvala vam lepo.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: On se nije više pojavljivao, ovaj, ja mu nisam doduše zaprijetio hapšenjem, al' sam rekao da ću izvestiti pretpostavljenu komandu. Odatle dolazi ta priča o hapšenju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, prilikom zauzimanja Sarvaša vi kažete da je oboren jedan avion JNA. Ko ga je oborio?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Pa snage, hrvatske snage su ga oborile.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad ste ušli u Sarvaš u njemu ste zatekli pripadnike lokalne Teritorijalne odbrane, koji su već ušli u selo i pripadnike inženjerske jedinice kako vrše razminirivanje terena, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, to stoji u izjavi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, snage MUP-a su bile minirale ceo taj teren, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, ja nisam stavio, mislim samo, dozvolite, momenat. Tad sam ja naišao, ne ja nego vozilo iza mene skrenulo s puta, znači sišlo je s asfalta i naišlo je na nagaznu minu. Srećom tada nisam imao, ovaj, ni povrijeđenih ni, osim oštećenja na vozilu. Zato je vršeno razminiravanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je u stvari osvojio Sarvaš?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Mi smo ga osvojili. Nije bio jači neprijatelj, nego je napad, po meni, bio loše organizovan. Loše osmišljen napad. Ja nisam u njemu učestvovao, ali koliko znam, dosta loše osmišljen napad, loše osmišljena upotreba jedinica što je dovelo do toga da propadne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. U 38. paragrafu, izvinjavam se, to sam vas već pitao, to smo prešli. Samo da skratim ovo ...

SUDIJA MEJ: Imate još pet minuta, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej. Ja pokušavam da, vi govorite u svojoj izjavi o pogibiji generala Bratića koga je posle zamenio general Andrija Bijorčević, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Poginuo je komandant korpusa?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li možete da mi kažete razmere gubitaka koje je trpala JNA u svim tim sukobima koji su tekli u Istočnoj Slavoniji?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Zavisi od jedinice do jedinice. Ja sam imao, to sam rekao na prošloj sednici, od 1. do 18. 27 mrtvih i ranjenih. Recimo, ako su gubici moje jedinice bili tada u tom napadu oko 30 posto ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pretpostavljam da, da se ti gubici ...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: To su gubici, ja mislim ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U tim periodima smaraju veoma velikim gubicima, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: A i svaki izgubljen čovjek je veliki gubitak, a ovo je stvarno bilo, ovaj, ovo je bilo jako mnogo gubitaka, koliko god sam ulagao napora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi u paragrafu 50 u stvari govorite da ste pretrpeli velike gubitke zbog veoma snažne minobacačke, mitraljeske i vatre iz raketnih bacača, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Samo mi recite paragraf, molim vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Paragraf 50.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Dobro, ne treba da ga tražim da ne gubimo vrijeme. Prvi dan napada je, ovaj, snažna bila vatra, kako protivoklopna, tako minobacačka, tako i snajperska. Jeste, prvi dan napada izuzetno snažna vatra.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, gospodine 057, samo to želim da zaključimo. Vi ste bili suočeni sa veoma snažnim i dobro opremljenim

neprijateljem. Govorite: "Snažna minobacačka vatra, mitraljeska, vatra iz raketnih bacača i velikim gubicima".

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Opet ću ponoviti kao na prošloj sednici, nisu toliko bili snažni, koliko su bili organizovani, koliko su bili spremni da precizno plasiraju tu vatru, ali kažem, vatra je na mostu, ovaj, bila, složicu se, vatra je bila snažna. To je tačkasti cilj. Dovoljno je da se tuče sa dva minobacača kako treba i da se izazovu veliki gubici. Govorim o pontonskom mostu, znači.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A posle ste videli da se u Lužac vraćaju lokalni Srbi iz samog Lušca koji su ranije izbegli iz sela, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, da, ne znam u kojoj je tački, ali sjećam se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda u paragrafu 58 navodite kako su u selu čim su se vratili, osnovali zatvor za uhvaćene pripadnike MUP-a, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, to je bilo radi pripadnika MUP-a, ali mislim da su zatvoru bili i komšije Hrvati koji nisu bili pripadnici MUP-a.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste vi obavestili nekog o tome šta ste saznali? Jeste preduzeli nešto u vezi s time?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, ja sam držao položaj, a moja pretpostavljena komanda se nalazila u njihovoj, u naselju. Komanda je došla odmah zamnom u naselje. Ja nisam bio u naselju, nego sam čuvao mostobran. Komanda se nalazila na tri kuće od toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pogledajte paragraf 60 pošto pominjete da se na borbenom položaju pojavio izvesni komandant ...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kome sad neću da, da pominjem ime, pošto ste na to prošli put upozorili, i pitao šta se događa, koji su ciljevi. Vi ste rekli da može da gađa gde hoće s obzirom da ima jako mnogo ciljeva. Jeste mu tako rekli?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, tako sam mu rekao, ne, ovaj, pitao je šta je najbitnije da gađa. Pošto smo sve gađali, sve je bio cilj, ja sam mu rekao neka gađa šta god hoće, šta mu odgovara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li razumem, pošto ste, koliko shvatam, rekli da ima mnogo ciljeva, bilo je, znači, veoma mnogo vojnih ciljeva sa neprijateljske strane, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da budemo konkretni, to su fabrički objekti, taj položaj za mene su predstavljali fabrički objekti, ali su korišćeni za otvaranje vatre na nas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gde su to bili vojni ciljevi?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ako se otvara vatra iz njih, to jeste vojni cilj

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja se potpuno slažem s vama, potpuno se slažem s vama, gospodine 057 ...

SUDIJA MEJ: Da, ja sam isključio mikrofon. Ovo treba da bude vaše poslednje pitanje. Već ste potrošili vreme koje vam je dodeljeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Mej, potpuno je tačno da sam, da sam prošao vreme. Samo želim da mi još ovo kažete, gospodine 057, dakle, vatru ste vi, kad kažem vi ne mislim na vas lično, nego na pripadnike JNA, sve one prema vašim saznanjima, otvarali isključivo na vojne ciljeve, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Na sve što smo mogli da, na sve što smo cenili da je vojni cilj. Ne mora da je to uvek bio vojni cilj, to je zavisilo od procjene, ali složiću se s vama.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Tapušковиću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Zahvaljujem, časne sudije. Gospodine svedoče C-057, ja bih vas pitao da date nekoliko objašnjenja ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, da li mogu da izađem na jedan minut?

SUDIJA MEJ: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Još jedanput hvala. Gospodine svedoče, ja bih vas zamolio da date sudijama još nekoliko objašnjenja, pre svega i jedino oko onih dveju zapovesti od 1. jula i 27. jula 1991. godine

i s tim u vezi, u vezi samo tri paragrafa koja su saržana u vašoj izjavi. To su tabulatori 4 i 5. Ja mislim da neće biti neophodno da ih gledate. Ako bude neophodno zatražićemo da vam se pokažu. Tužilac gospođa Uerc-Recalf (Uertz-Retzlaff) je na početku vašeg glavnog ispitivanja insistirala na objašnjenjima za onaj izraz koji se nalazi u zapovesti od 1. jula, koji glasi "unutrašnji neprijatelj". Je l' se sećate u ...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Samo govorite.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: E, sad vas ja pitam, da li je tog trenutka, tog 1. jula kada je data ta zapovest na marš, da li je u tom momentu bio sukob između Teritorijalne odbrane Slovenije i Jugoslovenske narodne armije, kome je prethodilo preuzimanje granica prema Austriji, pa i prema Italiji. Da li se sećate?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Rat u Sloveniji se odigrao u tom periodu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: On je trajao desetak dana.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Desetak dana, upravo tako.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ako je počeo 25. ili 26. juna, on je još uvek bio u toku tog 1. jula.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ako je trajao desetak dana, onda je bio u toku ali ja se ovog momenta ne mogu sjetiti, ja sam čak ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Molim vas, samo to ili je bio četiri dana pre toga.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Dobro.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li se slažemo? Ako možete, odgovarajte mi sa da ili ne.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A je li po vojničkim shvatanjima u tom momentu to preuzimanje granica predstavljalo povredu suvereniteta ili teritorijalnog integriteta zemlje i zbog toga je usledila ta akcija Jugoslovenske narodne armije, između ostaloga?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Akcija je uslijedila da se preuzmu granice.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. A da li se sećate da je 27. juna, dakle, nekoliko dana pre 1. jula došlo do proglašenja nezavisnosti Slovenije i Hrvatske od strane njihovih parlamenata? Da li se sećate? I da je to predstavljalo povredu povredu saveznog ustava?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ja sam mislio da je to čak bilo i maja mjeseca, mislim da je i ranije bilo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, odgovor je da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li se pod tom sintagmom "unutrašnji neprijatelj", na čemu je insistirala gospođa tužilac, u vojničkom, pa i u svakom drugom smislu, ako imate u vidu srpsko-hrvatski jezik, smatralo da je to onaj ko ugrožava ustavni poredak i teritorijalni integritet zemlje?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. A da li vaša oficirska ili vojnička zakletva koju ste dali sadrži upravo obavezu čuvanja suvereniteta i ustavnog poretka zemlje od spoljne opasnosti i od unutrašnje opasnosti, u ovom slučaju to je taj unutrašnji neprijatelj, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, da apsolutno je tako.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. E pa, sad ako pođemo od te zapovesti od 1. jula 1991. godine, a ta zapovest pod tabulatorom 4, imala je osnovni zadatak, kako piše: "Sprečavanje međunacionalnih sukoba", je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, to je rečeno, na prošloj sjednici je još rečeno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: E ...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Mislim da tu nije sporno ništa.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, ali i da su u tom momentu najintenzivniji međunacionalni sukobi bili upravo već postojali u Sloveniji i Hrvatskoj, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Ovde ste rekli u toku glavnog ispitivanja, ove naredbe, ove dve zapovesti imale su lepu formu, ali su praktično bile drugačije. Postojala je zapravo usmena naredba, tako ste rekli?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A da li to znači iako je tamo pisalo sprečavanje izazivanja nacionalnih sukoba da je zapravo naredba bila da se izazivaju nacionalni sukobi, ako sam ja razumeo, jer vi kažete da je usmena naredba bila drugačija?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Naredba nije bila tako kako vi koncipirate, gospodine Tapušковиću. Naredba je bila koncipirana, usmena naredba je bila koncipirana da su svi Hrvati ustaše, da su nam oni neprijatelji.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne, ne, ne, ne. Vi ste rekli ...

prevodioci: Molimo govornike da prave pauzu između pitanja i odgovora. Molimo gospodina Tapušковиća da isključi mikrofons kada svedok govori.

SUDIJA KVON: Gospodine Tapušковиću, molim vas da pravite pauzu između odgovora i pitanja i nemojte da uključujete mikrofons dok svedok govori.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Razumem i opravdano sam upozoren na to. A pogledajte sada u ovom, u ovoj drugoj zapovesti, to je tabulator 5, pod 6/3, o tome ste govorili takođe. To je ono mesto gde se govori o tome da u toku dejstava strogo se pridržavati odredaba Ženevske konvencije. Ako vi kažete da je postojala pismena naredba, ovakva zapovest pismena, da li tog 27. jula je postojala i usmena naredba da se ne poštuju Ženski, Ženevski sporazumi i ratno pravo ili je to zaista bila takva naredba?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Pa, naravno da niko nije dao usmeno narijeđenje da se ne poštuju Ženevske ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. E, sad vas molim s tim u vezi da pogledamo samo tri paragrafa. Prvo pogledajte paragraf 95. Jeste našli?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: “Na pitanje istražitelja da li znam za neki slučaj da je u periodu od 1991. godine, pa do danas u Srbiji protiv nekog podignuta optužnica za zločine nad civilima počinjene u Istočnoj Slavoniji 1991. i 1992. godine, odgovaram da nisam čuo ni za jedan takav slučaj”, je li tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: E, sad vas molim nađite paragraf 75. Da li ste našli?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ovde stoji, opet su vaše reči: “Sve gore navedeno sam stavio u detaljan pismeni izveštaj koji sam završio komentaram da događaje treba pozitivno razrešiti što pre jer predstavljaju sramotu za Jugoslovensku narodnu armiju,” je li tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pa, dalje stoji: “Izveštaj sam radio u jednom primerku i taj sam primerak predao. Nisam uradio kopiju za sebe, tako da tekst izveštaja više nemam,” je li tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A dodali ste potom: “Međutim, još posedujem beležnicu,” je li tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I da se vratimo sad još na paragraf 58. Pogledajte u tom paragrafu u samoj sredini se kaže, pričate o jednom događaju gde se radi o odsecanju ušiju, ušiju nekom hrvatskom zarobljeniku, je li tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, apsolutno tačno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: E, časne sudije, molim vas samo na minut jedan na zatvorenu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na javnoj sednici.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Vi ste, gospodine svedoče, u zadnjoj rečenici rekli: "Nisam nikoga izvestio o tome," je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Nije završena računica.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja ću je završiti, ja ću vas i to pitati. Budite sigurni, samo vas sad u ovom momentu pitam: niste izvestili?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Znali ste i ime i prezime nekoga ko je učinio tako nešto i niste o tome nikoga izvestili, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, ali moji su se pretpostavljeni nalazili na tom mestu gde se događaj i odigrao. Ja nisam o tom, ja sam im samo opisao posledice učinjenog dela.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro. A u paragrafu 95 ste kazali malopre da niste čuli da je iko odgovarao za zločine protiv civilnog stanovništva. Ja vas pitam ako možete da objasnite sudijama, pa kako može iko da odgovara za ovakve postupke ako ih ne prijavite?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, veoma logično pitanje da ne može niko ni da odgovara ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Možete da objasnite sudijama.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Šta ste rekli vi sada, gospodine?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Možete li da objasnite sudijama zbog čega niste nešto ovako strašno prijavili da bi taj koji je nešto tako strašno uradio odgovarao?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Zato što se zatvor nalazio u neposrijednoj blizini moje pretpostavljenje komande.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A molim vas u paragrafu 85 koji sam vam malopre predočio, rekli ste da ste podneli detaljan pismeni izveštaj o sramotama za jugoslovensku JNA. Kako objašnjavate, ako možete da objasnite sudijama ...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Mogu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da ovaj događaj koji ste opisali, ovako stravičan događaj, niste uneli u svoj izveštaj.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Uradio sam izveštaj po konkretnom naređenju o konkretnim događanjima i ja nemam šta govoriti u paragrafu 85, koji se odnosi na druge neke događaje.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, ali sad mi recite, a to treba sudijama da objasnite, to je ovaj drugi deo rečenice, kažete: "Nisam nikoga izvestio o tome, jer sam već ranije dobio instrukcije da ih ne sputavam". Ako možete da kažete kome ste to preneli, na zatvorenoj sednici.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ja sam dobio, je l' zatvorena sednica?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Evo, ja mislim da bi trebala pošto ćete ime i prezime reći.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Čije ime i prezime hoćete da vam kažem?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Kažete da ste dobili instrukcije da takve stvari, kao što je odsecanje ušiju ne, ne sputavate.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, dobio sam od svog pretpostavljenog da, da ne sputavam...

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim privatnu sednicu.

SUDIJA MEJ: Da, idemo na privatnu sednica.

(privatna sednica)

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, treba mi oko 10 minuta.

SUDIJA MEJ: Dajte onda da završimo sa tim.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC UERC-RECLAF

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Svedoče, kada je reč o tabulatoru 5, naredbi za marš od 27. jula 1991. godine i gospodin Milošević i moj kolega gospodin Tapušковиć uputili su vas na račenicu u paragrafu 6.3 koja se od-

nosi na Ženevske konvencije i na striktno poštovanje Ženevskih konvencija. Da li je vaš nadređeni komandant pre nego što ste otišli u tu akciju naglasio značaj tih konvencija na jednom usmenom brifingu?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, nije naglašeno ništa na, ja sam ovo narijeđenje dobio u pismenoj formi. U vezi toga mi nije ništa rečeno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovde ste prilikom vašeg svedočenja rekli, a to stoji i u vašoj pismenoj izjavi, da je bilo kršenja Ženevskih konvencija. Da li je komanda JNA, a tu podrazumevam i vaše nadređene, znala da se čine zločini?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Znala je. Svako je znao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su preduzeli bilo kakve korake da postignu to da se ljudi pridržavaju Ženevskih konvencija?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Veoma malo ili ništa.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kad se govorilo o novinskom članku, to je tabulator 7, vi ste rekli da je srpsko stanovništvo bilo uplašeno. Da li su vam lokalni Srbi u razgovoru dali do znanja da ih je hrvatski MUP zlostavljao?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, dali su mi do znanja da nisu načelno imali problema sa pripadnicima MUP-a, ali da su se jako bojali njih. To je ukorenjen strah u tim ljudima jer svi imaju negativno iskustvo u NDH-a i oni su se bojali da će ponovo doći do toga, ali nisu imali ni sa kim sukoba, ti neki meštani koji su bili srpske nacionalnosti. Nisu bili maltretirani u tom periodu, bar na tom rejonu gdje sam ja bio i o čemu govorimo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kad govorimo o dijagramu za napad na Lužac, gospodin Milošević vam je govorio o tome da je Arkanova jedinica bila pod komandom vašeg bataljona. Da bi Arkan i njegovi ljudi mogli sudjelovati u napadu kojim zapoveda JNA, da li je odluka o tome trebalo da bude doneta na nivou bataljona ili je to bilo odlučeno u zajedničkoj komandi na nivou korpusa?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne. Ta je odluka donešena na viši nivo, na komandi korpusa je donešena odluka, u saradnji sa... I ostalom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Milošević je pomenuo da su se Arkan i njegovi ljudi na neki način umešali u bataljon. Kako biste vi okarak-

terisali odnos između Arkana i vašeg bataljona vojno gledano i kakav bi bio odnos između Arkana i Novosadskog korpusa?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Da?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Imam primedbu na pitanje gospođe Uerc-Reclaf, jer ono nije korektno postavljeno. Ja sam komentarisao dijagram koji je svedok napravio i u kome se vidi da je ta jedinica sastavljena od lokalne Teritorijalne odbrane i ove Srpske dobrovoljačke garde Željka Ražnatovića Arkana. To je bila jedinica nivoa čete i sastavljena je bila od teritorijalaca i ovih dobrovoljaca. To znači, nije se on umešao u jedinicu, nego je cela ta jedinica bila u sklopu šire ove jedinice, a umešao se...

SUDIJA MEJ: U redu. U redu. Hajde da ne trošimo vreme. Svedok može da odgovori na pitanje koje koje je postavljeno na prikladan način. Znači, pitanje je glasilo: govoreći vojničkim terminima, kako bi vi opisali odnos između Arkana i bataljona?

SVEDOK C-057: Arkan je bio integrisan u, u taktičku grupu za napad, sastavni deo je bio bataljonske grupe za napad.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Milošević je danas govorio o Erdutu i minobacačkoj vatri koja je dolazila sa hrvatske strane. Vi ste rekli da sa hrvatske strane nije bilo minobacačke vatre. Moje pitanje glasi: kao što je gospodin Milošević sugerisao, možda je takve vatre bilo pre nego što ste vi došli tamo s vašom jedinicom, pa vas sada pitam da li je vaša jedinica bila prva jedinica JNA koja je stigla u taj kraj 1. jula?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, to je bila prva jedinica JNA koja se koncentrisala u tom području.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Milošević je govorio o međunacionalnoj toleranciji u vašoj jedinici u to vreme i on je izneo tvrdnju da je JNA u vreme dok ste vi služili u njoj imala jugoslovensku orijentaciju i da nije pokazivala nikakvu diskriminaciju ni prema jednoj nacionalnosti. Vi se u vašem odgovoru niste složili sa tim. Recite da li je JNA u vreme dok ste

vi učestvovali u tim događajima, štitila hrvatsko stanovništvo u bilo kojem trenutku?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, već ponavljam to, mislim, jer su na prošloj sednici i danas se o tome govori i stvarno govorim istinu. Usmeno narijeđenje koje smo dobili da je hrvatsko stanovništvo ustaško, da su domaće životinje ustaški nastrojene, da je sve sam božiji ustaša. I nisam jedini starišina koji je dobio to narijeđenje. Bilo nas je najmanje petorica, ako ne i više i tad je to bio generalni stav, bez obzira na ove naredbe koje je ovde gospodin citirao i koje sam tu predao. Bez obzira. Stav je bio da je sve to sam ljuti ustaša i da se od njih čuvamo. Ja ne znam kako se ustaštvo meri i tako dalje. Govorim o činjenici, istinitoj činjenici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je JNA dok ste vi bili u Hrvatskoj u u bilo kojem trenutku stala na stranu neke od strana u sukobu, mislim tu na Srbe ili Hrvate?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Pa, nama je bila bliža srpska strana i teoretski i praktično jer je bila za očuvanje Jugoslavije. Srpska strana je bila naš saveznik. Ne znam šta da kažem o tome više.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, to su bila sva moja pitanja.

SUDIJA MEJ: Hvala. Gospodine C-057, time je vaše svedočenje završeno. Hvala vam što ste došli da svedočite na Međunarodni sud. Sada možete da idete, ali pričekajte trenutak dok se spuste zavese. A sada idemo na pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Molim da svedok položi zakletvu.

SVEDOK TIHIĆ: Svečano se zaklinjem da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite, sedite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, možemo li da počnemo vaše svedočenje tako što ću vas zamoliti da nam za zapisnik kažete vaše puno ime i prezime?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Sulejman Tihić.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Šta je vaše trenutno zanimanje, na kojoj ste funkciji?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja sam član Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

TUŽILAC GRUM: Želeo bih da vas pitam, izvinjavam se, zatražio bih od Presresnog veća da se ovom dokaznom predmetu dodeli broj.

sekretar: Časni Sude, dokazni predmet broj 608.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Želeo bih da za zapisnik naglasim da su tabulatori 1 i 2 prethodne izjave ovog svedoka. Tabulatori od 3 do 10 su dodaci, zapravo dokumenti koji su dodati originalnim izjavama. Tabulator 11 je kopija transkripta ranijeg svedočenja gospodina Tihića sa jednog drugog suđenja pred ovim Međunarodnim sudom. Preostali tabulatori, 12 i 13 su dokumenti koji su uvedeni tokom tog prethodnog suđenja. Mogu li da zamolim da se svedoku pokaže tabulator 1, odnosno, engleska verzija te izjave. Gospodine Tihić poznato mi je da vi ne znate engleski, ali mogu li da vas zamolim da prelistate ove stranice i kažete nam da li prepoznajete svoje inicijale na dnu svake od ovih stranica?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, prepoznajem.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li imali priliku da pregledate prevod te izjave na vaš jezik?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pogledajte, molim vas sada englesku kopiju tabulatora 2 i da nam ponovo kažete da li se pri dnu svake strane nalazi vaš paraf.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, nalazi se.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li imali priliku da pregledate prevod te izjave na vaš jezik?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dokumenti, tabulatori 3 do 10, koji idu uz tu izjavu, jeste li imali prilike pregledati i te dokumente i da li su to dokumenti koji se pominju u vašim originalnim izjavama?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pošto ste pogledali izjave i dodatke koji idu uz izjave, recite nam da li postoje neke netočnosti u izjavama? Da li mislite da morate da skrenete pažnju Pretresnog veća na neke ispravke koje treba napraviti?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nema posebnih ispravki. Možda imaju negdje neke, ovaj, nepreciznosti ili više nebitne, nebitne greške u prezimenu i, ali ništa bitno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nakon što ste pogledali izjave i sada u statusu svedoka koji je položio zakletvu pred ovim Sudom, da li možete da potvrdite istinitost i tačnost te dve prethodne izjave uz rezevu da u njima postoje neke manje nekonzistencije koje nisu od suštinske važnosti za vaše svedočenje.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, mogu, mogu posvjedočiti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I recite nam za potrebe zapisnika da li ove netočnosti ili nepodudaranja o kojima govorite, da li su to stvari kao na primer pogrešno prezime vašeg suseda koji ne figurira suštinski u vašem svedočenju?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Evo, na primjer moj susjed koji se preziva Pavlović, ovo prezime je napisano Pisarević, ali iz cjelog smisla izjave vidi se da, da se radi o Pavloviću, jer Pisarevića kao susjeda nemam.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, molim sada da se tabulatori od 1 do 10. dokaznog predmeta 608 uvrste u spis na osnovu Pravila 89(F).

SUDIJA MEJ: U redu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sada mi dozvolite da pročitam kratki sažetak onoga šta stoji u te dve izjave i u transkriptu koji je već uvršten u spis jednom

ranijom odlukom suda. Ovaj svedok je bio predsednik SDA u Bosanskom Šamcu kad je počeo rat. On svedoči o tome kako je uhapšen i zatočen u zgradi policije u Bosanskom Šamcu i o tome kako su ga saslušavali i tukli dok je bio tamo. On takođe svedoči o tome kako je postupano sa drugim zatočenicima koji su bili držani u zgradi Teritorijalne odbrane u Bosanskom Šamcu. 26. ili 27. aprila 1992. godine ovaj svedok kaže da je odveden u kasarnu JNA u Brčkom. Zatim svedoči kako je tamo bio zatvoren i kako su tamo bili prisutne Crvene beretke i arkanovci. On kaže da je u to vreme njemu bilo jasno da paravojne snage sarađuju sa JNA i da se čak i neki vojnici JNA, po svemu sudeći, plaše paravojnih formacija. Svedok dalje svedoči o intervjuu koji je on morao da da televiziji Novi Sad u Srbiji. On zatim svedoči kako je izbio rat u Brčkom i o tome kako je on 1. ili 2. maja 1992. godine premešten u kasarnu u Bijeljini. Zatim svedoči o tome kako su ga saslušavali i tukli vojnici JNA koji su se tamo nalazili. Svedok je kasnije prisilno transportiran helikopterom u Batajnicu u Srbiji, gde je bio zatočen. Tamo su ga čuvali mladi regruti JNA. On svedoči kako je sa njim tamo postupano. Nakon toga ovaj svedok je prebačen u zatvor u Sremskoj Mitrovici u Srbiji. Svedoči o komandantu zatvora, koji je bio redovni pripadnik JNA i o tome kako su vojnici tamo tukli zatočenike. Još ću gospodinu Tihiću postaviti neka pitanja koja su relevantna za ovaj predmet. Gospodine Tihiću, Pretresno veće već pred sobom ima detaljan opis događaja u Bosanskom Šamcu. Molio bih vas da nam sada navedete imena jedinica, paravojnih snaga ili specijalnih jedinica, koje su vama bile poznate, koje su došle iz Srbije i koje su učestvovala u zauzimanju vlasti u Bosanskom Šamcu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: To su specijalne jedinice koje su nosile nazive Crvene beretke, arkanovci, "Sivi vukovi".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi saznali kada je jedinica koju ste opisali kao Crvene beretke po prvi put stigla u Bosanski Šamac?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Pa, prije napada na Bosanski Šamac možda jedno 10, 15 dana meni je došao moj klijent, jer sam ja radio kao advokat, i rekao da su u Batkušu helikopterom JNA prebačene Crvene beretke i da oni tamo u selu prave nered, da tako kažem, jer, da su istukli jednu patrolu srpsku koja je stražarila spram susjednoga hrvatskog sela zbog toga što su sa hrvatskom patrolom sjeli u kafanu i družili se. Oni su smatrali da se to ne smije činiti, pa su ih istukli. Tako, žalio se da su ti i u selu šišali one koji imaju duge kose i tako malo ih, napadali žene i tako.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li, koliko to najbolje možete da se setite, da kažete Pretresnom veću koji je bio datum, barem približno, datum kad su ti ljudi stigli helikopterom u Bosanski Šamac?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ako je Bosanski Šamac napadnut 17. oni su jedno 10, 15 dana prije toga bili, možda početkom aprila 1992. godine. Te osobe i slične, pojavljivale su se u gradu, ovaj, u civilu. Ovaj, mi smo primjećivali da ima ljudi koji pričaju ekavski, da ne pričaju bosanski, ovaj, inače kako se priča u Bosni.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Početkom aprila kad su Crvene beretke stigle u Bosanski Šamac, da li je tada ili pre toga bilo nekih problema ili nekih nasilnih incidenata u Bosanskom Šamcu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Crvene beretke su došle u selo jedno u Bosanskom Šamcu, jedno 10 kilometara od Šamca, to se zove selo Batkuša, ovaj. Pa, atmosfera je bila u Bosanskom Šamcu onako pošto je to mjesto na granici kraj samoga, jedini izlaz je bio maltene iz Bosne preko Save. Bila je onako napeta, ovaj, ali eto živilo se koliko je to u tom vremenu bilo moguće, normalno. Nije bilo u smislu da je neko ubijen, ranjen i tako dalje. Bilo je nekih povremenih, više verbalnih sukoba i bilo je nekoliko slučajeva gdje su postavljene mine, ovaj, bez, bez, ovaj, posljedica po živote i tijela ljudi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da sada pogledate ekran koji se nalazi pred vama i molim da se na ekran stavi dokazni predmet 349, tabulator 4. Primećujem ovde da u sažetku svedočenja netačno stoji tabulator 5. Dakle, ovo je 349, tabulator 4, recite nam da li prepoznajete ovu oznaku?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da. To su Arkanovi "Tigrovi", oznake tih jedinica.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim da se svedoku sada pokaže dokazni predmet 349, tabulator 16. Molim da se takođe pokaže na ekranu. A sada želim da skrenem vašu pažnju, ne na celu ovu oznaku, nego na ovaj krst sa četiri ćirilčna slova "S" u levom gornjem uglu. Jeste li ikada videli takvu oznaku, odnosno, ovaj deo te oznake u Bosanskom Šamcu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Jesam, vidio sam ovakvu oznaku i ona je poznata po tome što su slova "S" napisana ćirilicom, okrenuta na drugačiji način nego na svim drugim oznakama koje su u to vrijeme bile. Znači četiri slova "S" nisu okrenuta leđima, da tako kažem, nego gledaju jedno u drugo i sjećam se da je jedan od tih pripadnika koji je nosio te oznake, nama obja-

šnjavao da sloga koja je nedostajala Srbima, posljedica, između ostalog, što su slova "S" okrenuta, gdje je Srbin Srbinu okrenut leđima, a na ovoj oznaci Srbin Srbinu gleda u lice i da će sada biti složni. To su nam govorili.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Tihić, tipičniji simbol sa četiri slova "S", onaj koji se češće susreće, da li je to ovaj koji se vidi na levoj oznaci u gornjem delu arkanovske oznake?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, to vamo, ovo je netipično. Po tome sam ga posebno zapamtio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim sada da Pretresnom veću opišete kakav je bio odnos između Crvenih beretki, arkanovaca i drugih jedinica iz Srbije sa lokalnom vojskom u Bosanskom Šamcu.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Vidite, ove specijalne jedinice, "specijalci", kako smo ih mi zvali, oni su bili gospodari tog rata, gospodari života i smrti, a ovaj, lokalne jedinice srpske, pa jedinice JNA, odnosno ljudi koji su tu bili, bili su daleko tolerantniji prema nama, željeli su da nam omoguće neke pogodnosti, da nas puste, međutim, ovi to nisu dozvoljavali. Njih su se bojali svi. Ja znam nekoliko Srba policajaca koje su, zato što su bili prema nama popustljivi, istukli. Ovaj, tako da, oni su bili, njih su se bojali i ovi domaći Srbi, bojali su se i vojnici i dok sam ja bio u Bosanskom Šamcu, oni su, oni su tukli, oni su jedini tukli i poneki, poneki, ovako ekstremni Srbin, ovaj, iz Bosanskog Šamca je prilazio njima. Njemu su oni davali značaj i on je postajao tada važan, a većina onih domaćih Srba su se odnosili, ovaj, bilo im je neprijatno, ovaj, zbog položaja u kojem smo se nalazili, barem onih, ono vrijeme, onih 10 dana prvih, kad sam ja bio u Bosanskom Šamcu. Oni su jednostavno kada nas je, oni su nas toliko tukli da je na zahtjev ovog komandanta iz Bosanskog Šamca, on je zvao JNA da nas izvuku, jer, jer ćemo svi pomrijeti od udaraca i kad je JNA došla, JNA se bojala da se ti specijalci ne vrate jer su negdje bili van Šamca, jer ako se vrate neće nas moći izvući. Imao sam osjećaj, ovaj, da su maltene bili nadređeni i JNA il' su ih se ovi bojali pa nisu smjeli sa njima da dolaze u sukob, kad je Bosanski Šamac u pitanju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Tihiću, i u vašim prethodnim izjavama i u vašem svedočenju koje ste dali u jednom prethodnom predmetu, opširno govorite o zločinima kojima ste bili izloženi, o premlaćivanjima i zatvaranjima. Recite nam da li ste uspeli da saznate neka od imena ljudi koji su počinili te zločine nad vama?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Mislim mi smo znali njihove nadimke, ovaj, puna imena i prezimena nismo znali. Ja konkretno znam u Bosanskom Šamcu, to su bili Laki, tu je bio Musa, tu je bio Lugar, tu je bio Beli, tu je bio Zvezdan i oni su bili ti glavne, glavne tabadžije, što kažu, oni su tukli, udarali, pljačkali, otimali.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste u jednom trenutku saznali prezime osobe koju ste sada nazvali Zvezdan?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, saznao sam. Kada sam izašao iz logora, iz ovih koncentracionih logora u Srbiji, ovaj, bio sam u Rijeci i tad mi je došao jedan rođak koji nije bio u logoru, bio je na slobodi i ovaj, on mi je pričao: "Čujem da te je tukao Zvezdan", ovaj i tad mi je rekao da je njegovo ime Jovanović, ovaj, jer se on sa njim valjda na neki način malo družio u Bosanskom Šamcu. Tad sam saznao za njegovo ime i saznao sam još jedne prilike, a to je unazad godinu dana ovaj ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I šta je vaš rođak iz Bosanskog Šamca rekao, kako on zna da se ta osoba zove Zvezdan Jovanović? Pod kojim okolnostima je on to saznao?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Oni su se u to vrijeme družili u Bosanskom Šamcu, on kaže da je Zvezdan njemu donosio blanko saobraćajne dozvole i da je on ukucavao na štampačkoj mašini brojeve, ovaj, vozila i imena, jer je bilo dosta ukradenih vozila i onda je vjerovatno Zvezdan želio da, da promjeni, ovaj, vlasnika i ovaj je njemu to pomagao jer se razumije u te stvari. Potom ga zna, kaže, sjedio je u kafićima i da je on njemu pričao: "Eto, ja sam tvog rođaka udarao," misleći na mene.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ukradeni automobili, da li su ti automobili oduzeti Muslimanima i Hrvatima u proleće i leto u Bosanskom Šamcu godine 1992. godine?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da. Sve je to oduzimano od Muslimana i Hrvata i umjesto vozačke dozvole sa imenima stvarnih vlasnika u MUP-u je bilo blanko vozačkih, saobraćajnih dozvola i oni su tu upisivali druga imena koja je Zvezdan govorio, a ovaj upisivao.

TUŽILAC GRUM: Gospodine Tihić, molim vas da sad pogledate jedan insert sa video trake, to je dokazni predmet 390, tabulator 1 i da pažljivo slušate

imena ljudi koji se predstavljaju optuženom gospodinu Miloševiću i zatim ću vas pitati da li prepoznajete nekih od tih ljudi.

(Video snimak)

(Kraj video snimka)

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, da li je to ime osobe koja vas je tukla dok ste bili u Bosanskom Šamcu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, to jeste ime osobe.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada dok ovdje sedite 10 godina kasnije, da li smatrate da na ovoj video traci možete da prepoznate tu osobu, lice te osobe?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Teško mogu prepoznati jer traka, odnosno, snimak nije dovoljno jasan, čini mi se da ovdje ima i naočale. Po visini bi mogao da odgovara toj osobi, ali ovo drugo nije dovoljno jasno da bih ja izričito reći da se radi o toj osobi. Po imenu da, ali ovako ne vidi se dovoljno jasno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U vašim prethodnim izjavama i u prethodnom svedočenju, pominjete i osobu po imenu Đorđević, sa nadimkom Crni. Molim vas da Pretresnom veću opišete što znate o njegovom poreklu, odakle on dolazi i gde se nalazio pre nego što je započeo sa aktivnostima u Bosanskom Šamcu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: On je ranije bio, koliko je meni poznato, pripadnik savezne policije u Beogradu. Bio je jedno vrijeme, isto tako koliko sam ja čuo, penzionisan, ali kad je došlo do rata, onda se uključio i on je bio komandant ove jedinice koja je bila stacionirana u Bosanskom Šamcu. Crni je bio glavni, ovaj, znam da se i oženio u Bosanskom Šamcu i da je dio imovine te porodice sebi prisvojio. Mislim da je on još na slobodi negdje u Srbiji. On je komandovao tom jedinicom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U vašem prethodnom svedočenju i u vašim izjavama detaljno se govori što se dogodilo u Brčkom i Bjeljini. Sada bih želeo da vašu pažnju skrenem na ono vreme kada ste odvedeni iz Bosne i prislino transportovani u Srbiju. Molim vas da Pretresnom veću opišete kako je došlo do toga da ste odvezeni iz Bosne u Srbiju i kada je to bilo?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Mi smo bili u, iz Brčkoga, iz kasarne, iz vojne kasarne JNA iz Brčkog prebačeni u kasarnu "Fadil Jajić Španac" u Bijeljini i to je bilo, čini mi se, 2. ili 3. maj 1992. godine i jedno 2. ili 3. dan našeg boravka, ovaj, došli su i prozvali nas nekoliko, stavili nam poveze preko očiju i uputili izvan te zgrade gdje smo bili smješteni. Išli smo u pravcu jednog helikoptera, popeli su nas u helikopter. Tu je u već u helikopteru bio jedan, bila su trojica iz Šamca, Izet Izetbegović ne znam, ovaj, doktor Miroslav Keračić i bio je jedan Dragičević i bio je kovčeg na sredini, neki ubijeni borac, ja sam dao ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: I bio je, bio je jedan arkanovac i bio je jedan major, oficir u civilu. I nas su tu vezali, ovaj, lisicama. Svi smo zajedno bili povezani jedan za drugoga. Helikopter je poletio, onda smo letjeli preko dvije rijeke ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Tihic, izvinjavam se što sam vas prekinuo, ali prevodioci nisu čuli treće ime, dakle, ime koje ste pomenuli nakon gospodina Izetbegovića. Možete li da kažete ko je bila treća osoba koja je povedena zajedno sa vama?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Osobe koje smo zatekli u helikopteru su bili Izet Izetbegović, doktor Miroslav Keračić i Dragičević Anto. Njih smo zatekli znači a sa mnom su tu u helikopter došli Zubak Grga, Lučić Anto, Šimović Anto, Dragan Lukač, zatim Sead Mujkanović, šestoro.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kakva je veza postojala, dakle, kakav odnos srodstva je postojao, ako je postojao, između Izeta Izetbegovića i Alije Izetbegovića?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Izet Izetbegović i Alija Izetbegović su bili od dva brata djeca.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Prekinuo sam vas kad ste opisivali način vašeg prebacivanja helikopterom. Možete li ponovo da nam opišete kako je to izgledalo u helikopteru?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Na sredini helikoptera je bio kovčeg tog ubijenog borca, ovaj, sa lijeve i desne strane kovčega bili su, bili smo mi, nas devetero ukupno, koji smo bili povezani lisicama jedan za drugoga. Gore iznad je bio jedan arkanovac, a dole je bio major u civilu i znam dok smo putovali

da je ovaj arkanovac želio da nas baci iz helikoptera, međutim ovaj major u civilu, kojeg sam kasnije, znam da je major jer nas je kasnije saslušavao u Batajnici, ovaj, on nije to dozvolio. Letili smo ovaj, preko dvije rijeke smo letili i onda smo sletili na jedan aerodrom, to je bila Batajnica.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste imali bilo kakve lisice na rukama?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Svi smo bili vezani liscicama. Svi. Dovoljno je bilo da jednoga gurne, svi bi, svi bi ovaj, sletili niz ono, ovaj, iz helikoptera. Znači, svako je bio, jedan za dugog smo bili vezani. Onaj što je do mene bio je vezan tamo, na ovoj ruci sam bio s ovim drugim vezan, tako da jedna lisica veže dvije ruke, dvije osobe.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Osoba koju ste opisali kao pripadnika arkanovaca, koji je bio u tom helikopteru, kako ste vi znali da je on bio pripadnik Arkanovih "Tigrova"?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Znao sam po oznakama i znao sam po onoj crnoj kapi njihovoj koju su oni nosili, imali su one pletene kape i oznake.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je on bio na bilo koji način vezan dok je bio u helikopteru?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: On je bio osoba koja je bila zadužena da čuva nas ili na neki način, može se tako raći, brine o nama.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste bili u mogućnosti da identifikujete helikopter? Kojoj organizaciji ili kojoj je jedinici pripadao?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Vidite, mi smo u helikopter ulazili sa povezom i moglo se ispod poveza vidjeti da je to helikopter JNA. Sad koja je jedinica, to ne bih mogao. Mi nismo imali mogućnosti da zagledamo. Uvijek se morao držati pognuta glava i ovaj, tako i ulaziti, tako i, i sjediti, tako i razgovarati. Nisi smio glavom gledati na stranu ili gore, uvijek je glava bila pognuta, tako da ne mogu reći kojoj jedinici pripada, ali JNA jeste.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vaša izjava i vaša prethodna svedočenja se detaljno bave tretmanom kome ste bili izloženi u Batajnici, i kasnije u Sremskoj Mitrovici u zatvoru, uključujući i to da su vas prisilili da učestvujete u snimanju jednog propagandnog filma. Moje završno pitanje za vas danas je sledeće: da li ste tokom vašeg zatočenja imali priliku da razgovarate sa jednim vojnikom JNA po imanu Aco Ilić?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, to je bio jedan korektan vojnik, porijeklom, tako nam je rekao, iz Loznice, ima puno Bosanaca prijatelja. Nama je pomagao koliko je mogao u Batajnici. Znao nam je nekad donijeti kekša, jednom i pivo i dok je on bio u straži nisu nas smjeli tući, ovaj i znam da je negdje pred kraj otišao. Došao je da se sa nama pozdravi i rekao je da ide na ratište u Bosnu i Hercegovinu, negdje pred sam kraj našeg boravka tu u Batajnici.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je rekao da li će dobiti bilo kakve dodatne beneficije ili će biti dodatno plaćen za to što dobrovoljno odlazi na liniju fronta u Bosni?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Vidite, osim Ace Ilića bilo je još nekih od tih stražara koji su se dobrovoljno javili da idu u Bosnu. Oni, tako su pričali nama, da, da će imati platu koju dobija ovde u Srbiji kao vojnik, ali će imati dodatak pošto ide na ratište u Bosnu i Hercegovinu, da će biti više plaćen nego da ostane samo u Srbiji. Bio je profesionalni vojnik.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, tokom perioda u kojem ste vi bili u zatvoru, JNA se formalno povukla iz Bosne, dakle oko 19. ili 20. maja. Da li biste bili u mogućnosti da kažete da li je razgovor koji ste vi imali sa gospodinom Ilićem ili bilo kojim drugim čovekom, bio pre ili posle formalnog povlačenja JNA iz Bosne?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Mislim da je to bilo poslije, malte ne dva, tri dana prije nego što ćemo biti prebačeni u Sremsku, Sremsku Mitrovicu, a tamo smo prebačeni 27. maja i znam, znam to i po tome što smo mi, ovaj, to je bilo vrijeme kad je Bosna i Hercegovina primljena u Ujedinjene nacije (United Nations), poslije toga je to bilo i, i znam da je tada objavljeno da se JNA povlači iz Bosne, a u Ujedinjene nacije smo primljeni 21., 22. maja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste na kraju pušteni iz zatvora u Srbiji?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: 14. avgusta bila je velika razmjena u Nemetinu, sporazum Panić-Gregurić, Panić, premijer Vlade Jugoslavije i Gregurić, premijer Vlade Hrvatske i tada, nas je bilo tu Bosanaca jedno 10 i mi smo u toj velikoj razmjeni razmjenjeni zajedno sa hrvatskim zarobljenicima, iz Vukovara uglavnom.

TUŽILAC GRUM: Hvala, gospodine Tihic. Nemam više pitanja.

SUDIJA MEJ: Gospodine Milošević, možete sada unakrsno da ispitujete svedoka. Mi smo razmotrili koliko vremena treba da vam damo na raspolaganje i u svetlu dužine glavnog ispitivanja Tužilaštva smo odlučili jedan sat i 45 minuta.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pokušaću da za to vreme unakrsno ispitam gospodina Tihića. Nisam siguran da to mogu. Gospodine Tihiću, vi u svojoj izjavi već na samom početku navodite kako ste ovde dali, pored ostalih, nekakav dokument pošto ste razmenjeni 1992. godine, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, neki od dokumenata koje sam ovde dobio, mislim crtao, to su dokumenti prostorija u kojima sam se nalazio, ako mislite na to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, ja mislim na ovo što vam piše u 1. paragrafu: "Doneo sam dokument koji sam napisao nakon što sam pušten iz logora u Srbiji i dao vam kopiju. Čini mi se da zaboravljam stvari pa sam zapisao imene i događaje koje pamtim. Taj dokument pokriva događaje od prije izbora 1991. godine pa sve ..."

prevodioci: Gospodine Miloševiću, molim vas čitajte malo sporije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Prije izbora 1991. godine, pa sve do mog puštanja iz logora 1992. godine," na to se, na to se odnosi moje pitanje. Rekli ste da vam se činilo, znači, da zaboravljate pa ste zapisali imena, događaje. To je period pretpostavljam od 1990. godine, pa do polovine 1992. godine, je l' tako, gospodine Tihiću?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi da li danas posedujete taj dokument? Dobro, ali ste ga poneli? Da li bih mogao da ga vidim, s obzirom da ste ga, kako kažete, predali, a ja ga nisam dobio?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, posjedujem ga i danas i predao sam ga u predmetu koji je bio protiv šamačke grupe. Ja sam želio jednostavno da tu zapišem sve neke detalje koji se, koji se vremenom zaboravljaju u pogledu imena, redosleda događaja i tako dalje i da hronološki poredam poredam šta sam sve doživio u tih pet logora i tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: A ja bih želeo, gospodine Mej, da i ja dobijem taj dokument kad vam bude bilo moguće, inače ...

SUDIJA MEJ: Raspitaćemo se o tom dokumentu. Da, gospodine Grum (Grome)?

TUŽILAC GRUM: Upravo sada tražimo taj dokument i čim ga pronađemo, dostavićemo ga.

SUDIJA MEJ: U redu. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Tihću, u vreme događaja o kojim svedočite vi ste obavljali značajne funkcije u okviru Stranke demokratske akcije u vašoj opštini, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja sam obavljao volonterski funkciju predsednika Stranke demokratske akcije, Gradskog odbora, a radio sam kao advokat.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, predsednik, predsednik stranke, to je valjda najistaknutija ličnost u stranci u vašoj opštini, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A u SDA ste od samog osnivanja?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz podataka koje imam vi ste bili i poslanik u skupštini Republike Srpske u periodu od 1996. do 2002. godine, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A 2001. godine ste od strane visokog predstavnika međunarodne zajednice imenovani za člana parlamentarne Komisije za ustavna pitanja, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A potom ste izabrani za predsednika SDA. Koliko govore moje informacije, vi ste kad ste izabrani, obraćajući se prisutnim članovima, partijskim funkcionerima i javnosti, istakli da će se vaša

partija u narednom periodu, između ostalog, zalagati za promene mirovnog sporazuma iz Dejtona, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da ću se zalagati za promjene aneksa 4 Dejtonskog sporazuma (Dayton Accord) Ustava Bosne i Hercegovine, a Dejtonski sporazum ima 10 aneksa, znači toga ustava, Ustava Bosne i Hercegovine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta to treba da se promeni u aneksu 4 Ustava Bosne i Hercegovine?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Pa, treba da se promjeni to da ojačaju institucije Bosne i Hercegovine, a da oslabe na nadliježnosti entiteta, da institucije države Bosne i Hercegovine budu institucionalnije, efikasnije, da se omogući jedan jedinstveni ekonomski prostor. Mogu vam ja o tome pričat' puno, ovaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, znam da možete, je l' vi mislite na, na rekao bih, promenu statusa Republike Srpske?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Pa, mislim da ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' to imate u vidu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Između ostalog, mislim da ovaj entitet koji se sada zove Republika Srpska, ne može se zvati samo po jednom narodu, jer su u Bosni i Hercegovini svi narodi ravnopravni i da se treba da zove po svim narodima ili ni po jednom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, valjda kako se zove Republika Srpska zavisi šta misle građani Republike Srpske?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Normalno, ja mislim da i promjenu naziva entiteta treba uraditi u skladu sa ustavom, ovaj, pitajući građane Republike Srpske, pitajući sve druge narode u Bosni i Hercegovini, ali uz jedan konsenzus, normalno.

SUDIJA MEJ: Reč je o savremenoj debati koja nema nikakve veze sa optužnicom i koliko ja vidim, nema nikakve veze sa ovim suđenjem. Pređite na nešto što ima veze sa ovim suđenjem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sa ovim što vi nazivate suđenjem, gospodine Mej, verovatno ima veze ovo što je rekao gospodin Tihic, da treba

postići jedan konsenzus između naroda u Bosni i Hercegovini, je l' tako? Pa, da li je poslednjih nekoliko decenija od Drugog svetskog rata, pa nadalje, Bosna i Hercegovina i bila republika u kojoj je proces donošenja političkih odluka se upravo zasnivao na jednoj saglasnosti između Srba, Muslimana i Hrvata? Pa. čak i kadrovska kompozicija uvek je pravljena tako da se vodi računa da sva tri naroda budu zastupljena.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, uvijek je vođena politika u najmanju ruku da je bosna i srpska i hrvatska i muslimanska, a nikada, ovaj, samo jednog naroda. Za takvu Bosnu se ja zalažem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a da li je nesporno da su problemi u Bosni nastali upravo onda kada je bez učešća srpskog naroda doneta odluka da se Bosna izdvoji iz Jugoslavije?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije. Nisu tad problemi nastali. Po mom mišljenju problemi su nastali zbog toga što se u pitanja Bosne i Hercegovine uplela Jugoslovenska narodna armija, odnosno, ovaj, što je izvršena agresija na Bosnu i Hercegovinu, znate. Srbi, Hrvati i Bošnjaci u Bosni i Hercegovini nikad međusobno ne bi ratovali da nije bilo uplitanja susjednih država. Mi smo naučili jedni na druge, da živimo zajedno i da se poštujemo i uvažavamo razlike. Da nije bilo uplitanja, da nije bilo ovih specijalaca s jedne i druge strane, mi se nikada kao komšije i kao susjedi, ovaj, ne bi potukli i ne bi bilo ovog stradanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Tihicu, ako su vam Srbi i Hrvati iz Srbije i Hrvatske to prouzrokovali, kako to da nije bilo nikakvih sukoba, već su oni počeli tek nakon što je propao onaj poznati Kutiljerov plan (Cutileiro Plan), koji je potpisao i Alija Izetbegović, pa kasnije povukao svoj potpis, a i Srbi i Hrvati u Bosni i Hercegovini prihvatili da bude nezavisna Bosna i Hercegovina, samo da bude kantonizovana? Je l' tako bilo, gospodine Tihicu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne, nije tako bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to su faktička pitanja. Ne moram na tome da se dalje zadržavam. Da se vratimo na događaje o kojima svedočite i vašu izjavu. Je li tačno da je 1990. godine među ovim novoformiranim strankama, mislim na SDA, na SDA i HDZ na području vaše opštine postignut nekakav politički sporazum, odnosno, vi ste napravili međusobnu saradnju radi svrgavanja komunista s vlasti, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Pa, to je bila parlamentarna većina koja je izabrala tadašnju vlast.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, da li je nesporno da je podela opštinskih i javnih funkcija, pošto ste osvojili vlast, mislim na ove tri stranke, proizašla upravo iz sporazuma između te tri partije? Vi o tome govorite i u paragrafu 4 vaše izjave?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Izvršene su promjene samo na javnim funkcijama u privrednim, ovaj, na privrednim, privrednim organizacijama nije, nije došlo do promjena, jer došlo je do ovih drugih problema.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, koliko je meni poznato vi ste takođe bili i član Saveza komunista Jugoslavije, je l' tako? Koliko dugo ste bili član Saveza komunista Jugoslavije?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Bio sam od četvrtog razreda srednje škole.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, od kad ste mogli da postanete kao punoletan.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, sve do 1990. godine. Pa, vi kažete da, evo postali ste član Saveza komunista Jugoslavije u četvrtom razredu srednje škole, a u paragrafu 4 kažete da niste bili član Saveza komunista iz ubeđenja, već zato što ste na taj način mogli najbolje da ostvarite svoje profesionalne interese.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Vidite, u Savezu komunista tada su bili svi, u najmanju ruku, obrazovani ljudi. Nije bilo druge alternative. One ideje za koje se zalagao Savez komunista bile su napredne, govorile su o pravdi, o ravnopravnosti naroda i zašto ne bi bio u Savezu komunista u to vrijeme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja i ne postavljam to pitanje zašto ne biste bili, već vi ovde kažete, maločas ste rekli da ste postali član Saveza komunista još kao đak srednje škole, a ovde kažete: "Ja sam prije rata bio član Saveza komunista, jer je bilo nemoguće raditi kao advokat ili sudija ako nisi član partije," to gospodine ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: I to je tačno, i to je tačno, da nisam mogao, teško je pogotovu u provinciji biti, ovaj, sudija, tužilac, pa nije se moglo biti poslovođa u prodavnici ako nisi član Saveza komunista znate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Meni nije poznato da niste mogli da radite nešto ako niste bili član Saveza komunista, jer bi onda svi zaposleni bili članovi Saveza komunista, pogotovu advokati. Meni nije poznato da je većina advokata bila u Savezu komunista, možda, možda kod vas u Bosanskom Šamcu, onda ste vi izuzetak, gospodine Tihiću.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Formalno, formalno se je moglo biti i sudija Ustavnog suda, a da nisi član Saveza komunista, ali stvarno se nije moglo biti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi kažete da niste mogli da radite kao advokat ako niste bili član Saveza komunista ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne odnosi se to za advokata. Za advokata se moglo biti uvijek, ovaj, i da nisi član Saveza komunista. Možda nije precizno navedeno, znate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To ste vi naveli, zato vas i pitam pošto je to netačno, je l' tako, gospodine Tihiću?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Pa, vidite, advokat je, advokati uglavnom nisu bili članovi Saveza komunista.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda ste napisali ...

sekretar: Prevodioci mole da pravite pauze između pitanja i odgovora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali da idemo dalje. Je li tačno da ste u toku 1991. godine bili i član Nacionalnog veća sigurnosti SDA, je l' tako? O tome govorite i u drugom paragrafu vaše izjave.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio član Glavnog odbora Stranke demokratske akcije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam jeste bili i član Nacionalnog veća sigurnosti Stranke demokratske akcije?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nisam bio. Takvo vijeće, koliko mi je poznato, nije ni postojalo kao tijelo, kao stalno tijelo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Postali ste član Nacionalnog veća SDA za celu bivšu Jugoslaviju.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: To se misli na Glavni odbor Stranke demokratske akcije znate. Možda je u prijevodu problem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li tačno da ste zajedno sa ovim Izetbegovićem koji se pominje, koji je znači bratanac, odnosno brat od strica Alije Izetbegovića, je l' tako, u ime Muslimana opštine Bosanski Šamac prisustvovali sastanku na Igmanu koji je održan pred kraj 1991. godine?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je na tom sastanku bilo? Je l' tada formirano to Nacionalno veće sigurnosti SDA?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije formirano. Tada se raspravljalo o nekim tekućim aktuelnim političkim pitanjima i na kraju sastanka neki članovi su ukazali na zabrinutost zbog naoružavanja, ovaj, Srba od strane JNA. Ukazano je da i Hrvati dobijaju oružje iz Hrvatske, a mi Muslimani nemamo tog oružja i na neki način smo ostali razoružani jer je prethodno JNA odnijela oružje Teritorijalne odbrane, a ova druga dva naroda imaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to je bilo pred kraj 1991. godine i je li tačno da je na tom sastanku utvrđeno i započeto osnivanje regionalnih i opštinskih kriznih štabova?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li je formalno na tom sastanku, ali ti krizni štabovi jesu osnivani, ovaj, poslije toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li nesporno da se rukovodstvo SDA kome ste pripadali, već tada, krajem 1991. godine sasvim jasno izjasnilo za suverenu Bosnu i Hercegovinu i to ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije tačno, nije tačno, ovaj, mi smo željeli da očuvamo Jugoslaviju kao zajednicu ravnopravnih naroda i predsjednik Izetbegović se za to zalagao, međutim, snage podjele su bile jače i on nije mogao uspjeti, jer smo znali šta znači, ovaj, šta bi mogao značiti rat, ovaj, u Bosni i Hercegovini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro je li, je li izvesno da su se Srbi zalagali za očuvanje Jugoslavije? Je li to bar nesporno?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Jeste, sporno je to znate, jer mi, ovaj, svi drugi narodi su željeli, željeli Jugoslaviju kao zajednicu ravnopravnih naroda, ravnopravnih naroda, a Srbi su željeli, odnosno, politika koja je tada predsta-

vljala Srbe, ovaj, željela je jednu Jugoslaviju u kojoj bi Srbi bili ravnopravniji u najmanju ruku, ovaj, u odnosu na druge.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Tihiću, pa zar vam nije poznato da upravo u Srbiji, odnosno Saveznoj Republici Jugoslaviji koja je formirana u aprilu 1992. godine, kad ste se vi otečili i dobili međunarodno priznanje, da su upravo tamo građani bili ravnopravni i da cele te decenije nije bilo nacionalne diskriminacije, da je čak i 70.000 Muslimana pobjeglo kao izbeglice u Srbiju da se sklone?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije mi to poznato, pogotovo mi nije poznato da su bili ravnopravni znate, vi znate da su, ovaj, iz vozova, ovaj, izvodili Muslimane i ubijali tamo, ovaj, baš u toj ravnopravnoj Jugoslaviji samo na osnovu toga što su Muslimani. Pa eno presuđeni su neki dan, ovaj, u Srbiji. Osuđeni su ti zbog toga. 20 Muslimana izvedeno iz voza i ubijeno, eto te ravnopravnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine, gospodine Tihiću, ti koji su izvedeni iz voza, izvedeni su na teritoriji Bosne i Hercegovine, a ne u Srbiji i to vi dobro znate. I vrlo dobro znate kako je vlast reagovala na to ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Eto kako je reagovala ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A nije u Srbiji se to desilo nego na teritoriji Bosne i Hercegovine. To je uostalom činjenica koja se ne može dovoditi u pitanje.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Oni, oni su ako treba o tome da raspravljamo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da ne raspravljamo o vozu, ja samo želim da ...

SUDIJA MEJ: Ne. Nećemo raspravljati o tome. To je gubljenje vremena, ta vrsta rasprave. Čuli smo svedočenje, a ako imate nekih pitanja za svedoka kojim on može da se pozabavi, a da pri tome ne vodite raspravu, mi ćemo to slušati. Molim vas da idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Tihiću, ja ću da vas zamolim da što kraće odgovarate na moja pitanja. Je li vam poznato da je 13. januara 1991. godine u Bosanskom Brodu održan sastanak predstavnika HDZ sever-

ne Bosne gde je izabrana komisija sa zadatkom da u Slavonskom Brodu razgovara sa ministrima za odbranu i unutrašnje poslove, Martinom Špegeljom i Boljkovcem o naoružavanju bosanske Posavine?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li se sećate da je rukovodstvo SDA iz Sarajeva 11. jula 1991. godine uputilo opštinskim predstavnicima SDA jedan akt koji se zove: "Uputstvo za slanje kandidata u obrazovni centar MUP-a Republike Hrvatske" koji je potpisao sekretar Hasan Čengić?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi to niste dobili? A da li pamтите kao tadašnji predsednik SDA za Bosanski Šamac da je 9. avgusta 1991. godine, 1991. godine dakle, centrala SDA uputila svim opštinama obaveštenje o regrutaciji i mobilizaciji i vojnim vežbama sa stavovima, "pod (A) da su navedena pitanja stvar njihovog stranačkih opredeljenja i to u nadležnosti opštinskih Sekretarijata narodne odbrane a ne savezne administracije; pod (B) da insistiraju na odluci Predsedništva Bosne i Hercegovine od 7. avgusta, da regruti iz BiH mogu služiti vojni rok isključivo u Bosni i Hercegovini i Makedoniji; i pod (C) da pozive za mobilizaciju mogu da upute samo opštinski sekretarijati, a nikako vojni organi. Da li se toga sećate i da li je to tačno?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se da je SDA uputila dopis. Ja mislim da je to bio, bila ili odluka Predsjedništva, ovaj, da se, ovaj, ne ide na služenje vojnog roka, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li se sećate da je u avgustu iste godine, dakle, u istom tom mesecu, presečen kanal za šverc oružja koje je ilegalno stizalo iz Hrvatske za potrebe SDA?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: U kojem mjestu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kod vas. Na vašem području.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se toga. Nije to ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li se sećate da su oktobra 1991. godine počele da pristižu prve srpske izbeglice iz Hrvatske o kojima je brigu preuzimala posebna komisija u Bosanskom Šamcu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, sjećam se. Sjećam se toga. Iz Slunja i iz, iz ovaj ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je 27. novembra 1991. godine sa hrvatske strane došlo do zaustavljanja saobraćaja na mostu preko reke Save između Bosanskog Šamca i teritorije s druge strane?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Moguće da je tačno, bilo je tog zaustavljanja, ovaj, saobraćaja povremeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li se sećate da je tom prilikom krizni štab iz Slavenskog Broda obavstio predsednika Skupštine opštine u Bosanskom Šamcu da je razlog za prekid saobraćaja u koncentrisanju jedinica JNA i četničkih bandi, to vam navodim kako stoji u tom obaveštenju, na bosanskoj strani i kao da je most miniran, je l' tačno?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Nisam siguran.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste sigurni?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam da je takav dopis došao, ovaj, znam da je bilo zaustavljanja saobraćaja i da je bilo tih primedbi, prigovora o koncentraciji trupa, da je to razlog zaustavljanja, da su se oni bojali da te trupe ne pređu u Hrvatsku, ali konkretan dopis ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, je li počela krajem novembra 1991. godine bila serija diverzantskih akcija u kojima je miniran dalekovod, dignut u vazduh dalekovodni stub u Lugovima, a inače kod vašeg kolege i partijskog druga Alije Fitozovića, samo par meseci kasnije pronađena je velika količina eksploziva "Vitezit 20" kao i šema rušenja dalekovoda na teritoriji opštine? To znate, pretpostavljam, sasvim pouzdano.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Za dalekovodni stub znam, ovaj, da je srušen. Sad ko ga je srušio, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate da je eksploziv bio kod ovoga Fitozovića, vašeg kolege?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Znam da je kod Fitozovića bio eksploziv, da je pronađen eksploziv kod njega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je tačno da je 9. decembra 1991. godine došlo do diverzije istom vrstom eksploziva u preduzeću "Hrana produkt"?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam na koji je način, ovaj, došlo do diverzije ali znam da je, da je došlo do eksplozije u "Hrana produktu" i ne

znam ko je to učinio. Nikad nije otkriveno za bilo koju od tih diverzija ko je to uradio. Mi smo mislili da to radi JNA, oni su mislili da to radi neko drugi, i tako su se međusobno optuživali...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' 23. decembra došlo do nove diverzije na dalekovodnom stubu, opet kod Podlugova, to je broj 182, sećate se toga? Ne Podlugova, napravio sam lapsus, Lugovi.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Lugovi, jeste. Moguće, znate bilo je tih diverzija 7, 8, 10, ovaj, puta. Ne znam da li je baš dva puta bilo na Lugovima ili jednom, ali moguće da je bilo i tad.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A 24. decembra, ovo je bilo 23., a 24. ovaj vaš partijski kolega Alija Fitozović, koji je takođe bio funkcioner SDA, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Bio je član izvršnog odbora, općinskog izvršnog odbora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobio od kriznog štaba Slavenskog Broda potvrdu za slobodan prolaz na kontrolnim punktovima, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam, ne znam da je dobio takvu potvrdu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačno da je 26. decembra došlo do miniranja i dalekovodnih stubova na potezu Tuzla - Đakovo i prodavnice Srkinje Janje Zubak u Bosanskom Šamcu, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam za te stubove prema Đakovu, a Janja Zubak, ona nije Srkinja. Koliko ja znam, ona je Hrvatica. Njen čovjek, Grga Zubak sa mnom je bio u logoru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' dignut u vazduh kiosk njen?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Jeste. Dignut je. Kiosk kod MUP-a je bio, kod same zgrade policije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačno da je 10. januara 1992. godine izvršena nova primopredaja eksploziva između Alije Fitozovića i Ne-frida Dženanovića iz Odžaka i da je revers za to pronađen u stanu kod Fitozovića?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije vam to poznato?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je januara 1992. godine dopremljena velika količina naoružanja iz Hrvatske? Je li vam to poznato?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Januara 1992. godine?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da, januara 1992. godine ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Velika količina iz Hrvatske.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate ni to?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Znam da je u aprilu pred napad na Šamac nešto iz Hrvatske došlo. To znam, ali u januaru ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A znači pred napad na Šamac je došlo oružje iz Hrvatske?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da. 50 ovih automata je došlo i to je dato štabu Teritorijalne odbrane a ne, ovaj, i to je oružje uglavnom kad je napadnut Šamac oduzeto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A oduzeto je posle?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Jer je bilo u štabu TO.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a je li vam poznato, to govorite vi sad o aprilu, a ja vas zadržavam na ovom januaru, da je 27. januara, to je na Svetoga Šavu, minirana kapela na pravoslavnom groblju u Bosanskom Šamcu? Sećate li se toga?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Znam da je minirana kapela, a ne znam da li je baš 27. januar. Znam da je minirana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, izabran je Sveti Sava pošto je to veliki srpski praznik pravoslavni.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam, ovaj, ne znam da je baš na taj praznik. Znam da je oštećena malo, ovaj, ta kapela, ovaj, nije srušena nego samo oštećena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, samo je minirana, je l' tako?
SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' vam poznato da je 5. februara 1992. godine miniran i delimično oštećen most na Savi?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Jeste. Djelimično je oštećen, je li to upravo 5. februar, moguće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, je li vam poznato da je 8. februara iz sela Donji Hasići izvršen minobacački napad na susedno srpsko selo Škarić? To je istog dana kad su ovi vaši, ovi saradnici Izet Izetbegović i Alija Fitozović iz Slavenskog Broda dovezli municiju, ručne bombe, protivtenkovsku municiju i tako dalje? Da li se sećate toga?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato da je granatiran iz Hasića Škarić. Sve, sve te eksplozije koje su počinjene, tu su bile različite verzije ko ih čini. Eto, mi smo smatrali da to čini JNA i srpska strana da bi se stvorilo neko stanje konfuzije i ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' vam šta, je l' vam šta poznato o ovom što sam pomenuo u drugom delu pitanja o dovoženju municije od strane Fitozovića i Izetbegovića, municije, ručnih bombi, protivtenkovskih mina i tako dalje? Upravo tada kada je granatirano selo Škarići.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li je to taj dan, ali mi je poznato da su donijeli jedan sanduk municije i valjda dvije bombe i jednu tu protivtenkovsku minu iz Hrvatske. To sam obavješten da je, nisam vidio, ali sam obavješten.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi ste obavješteni o tim količinama koje sad govorite?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ne o većim. Znači, samo jedan sanduk municije.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A je l' vam poznato ko je Rifat Atić, zvani Rais, inače vlasnik kafane "Mola"?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, jeste mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, je l' vam poznato da je 2. marta on preuzeo 10.000 komada municije od hrvatske vojske iz Slavenskog Broda i da je ta municija bila namenjena formacijama SDA u Šamcu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Mislim da vi govorite o istoj stvari. Upravo je to Atić što je donjeo, što sam ja potvrdio. To je taj jedan sanduk.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, ovo je prvo bilo 8. februara, a ovo drugo je bilo 2. marta i 10.000 komada sigurno nije jedan sanduk.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja koliko znam, jedanput je to donešeno, da li je to donjeo Atić, da li Fitozović, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, ja imam podatak da je kod Fitozovića pronađena i takozvana izdatnica, kako piše, broj 1.342 od 2. marta u kojoj piše sve ovo.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Moguće da, da to da je on, ako imate tu izdatnicu, da je on tako tu količinu donjeo ali je to jedna ta količina. Da li je on išao sa Izetbegovićem i Fitozovićem, pa zajedno donijeli, a vi to razdvajate na dva događaja ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li znate da je u noći 12. na 13. mart 1992. godine preko mosta na Savi dopremljeno oružje u dva kamiona i da je transport obezbeđivao Namik Suljić, komandir rezervnog sastava milicije iz Šamca?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate sastanka održanog 19. marta u selu Prud kojem su pored vas, prisustvovali Stjepan Božanović zvani Braco, specijalni izaslanik HDZ iz Hrvatske, Mato Nujić, Filip Ević, Izet Izetbegović, Mato Madžarević, Vinko Dragičević, Alija Fitozović kao i ovaj Marko Božanović. Ima i Stjepan i Marko, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja se sjećam tog sastanka. Ja sam došao na sami kraj sastanka i taj sastanak je propao, jer se ja lično nisam htio složiti, a nije se htio ni Marko Božanović složiti da se formira nekakav Krizni štab u

kome bi bili samo Hrvati i Muslimani. Ja sam želio štab u kome će biti i Srbi. Zato je taj sastanak propao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zar nije tada napravljen krizni štab i napravljeno jedinstveno vojno zapovedništvo gde je Božanović bio zapovednik, a Fitozović zamenik?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije. Nije, mi se tada nismo složili. Ja nisam želio da se formira krizni štab, gdje nema Srba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A znači to je samo bio predlog da tako bude, ali ga niste prihvatili zahvaljujući vašem zalaganju, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio isključivo protiv toga i podržao me je Marko Božanović.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, kako je onda stvorano jezgro one buduće 104. brigade HVO, jer po podacima koje ja imam, tako je stvoreno jezgro te buduće 104. brigade HVO?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam ja kako je ta brigada formirana, ja sam tada bio u logoru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li se sećate da je 25. marta 1992. godine na železničkoj pruzi u Šamcu pronađen eksploziv, da je pruga bila minirana?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate da je tada, dakle, 25. marta Fuad Jasenića Jogo, aktivista SDA iz Šamca, tada dovezao iz Hrvatske veliki broj automatskih pušaka sa municijom i dva bacača?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: To je ono što sam vam ja rekao u aprilu mjesecu da je došlo pedesetak automata ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, imate februar, imate početak marta i imate 25. mart. Ona ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: To je jedanput ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ona iskaznica kod Atića koja je pronađena, nosi 2. mart, a on je 2. marta to preneo. Ovo je 25. mart i potpuno

su u pitanju različite količine naoružanja. Znači da vi znate samo za jedan takav slučaj.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Znam za ovaj slučaj Jasenice koje oružje je doneseno i predato u štab Teritorijalne odbrane i znam za taj slučaj kada su iz, iz, ovaj, Slavonskog Broda Atić, Fitozović i ko je već bio sa njim, ovaj, donijeli tu municiju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A vi ste, gospodine Tihicu, a vi ste u martu postali predsjednik Kriznog štaba, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio, u okviru Stranke demokratske akcije formiran je krizni štab, znači, ovaj, krizni štab Stranke demokratske akcije i tu su svi predsjednici stranaka u svim općinama bili predsjednici kriznih štabova, pa sam po tom osnovu i ja bio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro. Znači bili ste predsjednik kriznog štaba i pored vas su bili i Izet Izetbegović, Fitozović, Nalić i Hadžialijagić, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, otprilike tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tada tačno da je formiran i opštinski vojni štab na čijem je čelu bio upravo Alija Fitozović, Izet Izetbegović, Ratif Atić, Hakija Bapčić i tako dalje? Je li to tačno?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Taj Krizni štab je imao jedno odjeljenje koje se bavilo, ovaj, pitanjem, pitanjem eto direktno te sigurnosti, organizovnosti, odbrane, jer mi smo u Bosanskom Šamcu, općini Bosanski Šamac Muslimani su bili samo sedam posto, ovaj, bili smo samo u gradu. Bili smo jednostavno zabrinuti, odvojeni smo bili od ovog drugog djela Bosne. Istovremeno Srbi i Hrvati su dobro naoružavani, ovi od JNA, ovi drugi s druge strane i mi smo se tu našli između. Šta i kako? Pokušavali smo da se nekako organizujemo da i mi imamo neku svoju sigurnost iako se to nije moglo nikako porediti s onim što je, što su imali Srbi, što su imali Hrvati, jer su bili daleko brojniji u općini, bili su kompaktniji po selima, a i eto, imali su podršku ovi hrvatske države, ovi su imali, ovaj, Jugoslovenske narodne armije, tako da ovo je naše u odnosu na Srbe i Hrvate bilo minorno sve.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Tihicu, je l' tada, u stvari, pošto kažete da su Srbi imali podršku JNA a Hrvati hrvatske države, je li tada 1991. godine došlo do bojkota JNA i odbijanja poziva za regrutaciju

i masovnog neodazivanja Muslimana pozivima Teritorijalne odbrane, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Tako je. Na poziv Predsjedništva i predsjednika Alije Izetbegovića da se ne odazivamo, jer je bila bojazan, tako je i bilo, da ti momci mogu biti upućeni na ratišta po Jugoslaviji ili, ne znam, u Hrvatsku da pucaju na, da ubijaju druge, to mi nismo željeli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zar nije sasvim suprotno? Vi ste sami sebe isključili iz JNA, a onda rekli da JNA nije vaša. Odbili da se odazivate na pozive, izašli iz JNA. Pa, da ste ostali u JNA valjda, valjda ne bi vi sami nešto protiv sebe činili.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Znate, u komandi JNA su bili Srbi, znate vojnici šta vojnici...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ma, to nije tačno ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Jeste tačno ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Bili su svih nacionalnosti u komandi ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ali je bilo, ovaj, najveći broj su bili Srbi znate. Mi možemo poslati samo vojnike da njima, njima komanduju Srbi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi dobro znate da je nacionalni sastav oficirskog kadra bio proporcionalan, pa čak na štetu Srba i disproportionalan u odnosu na broj stanovnika.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja znam sigurno da je na štetu Muslimana bio, daleko ispod proporcija svih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. O podacima nema potrebe da razgovaramo jer su oni na raspolaganju. A da li je istovremeno tačno da je jedan od osnovnih zadataka ovih kriznih štabova SDA bio naoružavanje vaših formacija, muslimanskih u opštinama na kojima su ti štabovi postojali, je l' tako ili nije?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Ja mogu reći za Bosanski Šamac da nikakve ozbiljne, nikakve formacije mi nismo mogli ni naoružati, nismo to imali, jer smo bili narod koji je osam posto činio u odnosu na ukupnu strukturu stanovništva općine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali maločas smo konstatovali bar neke, oko nekih smo se složili aktivnosti vezanih za naoružavanje, iako vi kažete da vas je bilo samo sedam posto?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A je li vam poznato kakva su bila agresivna dejstva prema oficirima JNA i njihovim porodicama, kasarnama, vojnim objektima u to vreme na vašem području, na području za koje ste vi znali, bez obzira da li je striktno u administrativnim granicama vaše opštine?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja koliko znam u Bosanskom Šamcu, oko Bosanskog Šamca, ovaj, nije bilo oficira, nije bilo kasarni, nije bilo takvog djelovanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. U svojoj izjavi pominjete Četvrti odred, kako kažete, JNA. Vi, naime, tvrdite da je taj odred bio sastavni deo Dvanaeste taktičke grupe kojim je komandovao pukovnik Nikolić, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi najpre na osnovu čega tvrdite da je Četvrti odred o kojem govorite, bio u sastavu JNA? Dobro, da nije to možda bila Teritorijalna odbrana?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Sigurno nije bila Teritorijalna odbrana, jer je gospodin Nikolić, potpukovnik, dolazio i nas u općini obavjestio da je to, ovaj, dio JNA i da takve djelove ima i u drugim općinama. Mi smo se protivili i rekli smo da po Ustavu, ovaj, takve jedinice mogu biti samo u sastavu Teritorijalne odbrane, međutim on to nije želio da prihvati i formirao je taj odred.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, upravo se o tome i radi. Je li tačno da je zapravo se radilo o jedinici Teritorijalne odbrane u kome su, u kojoj su bili i Srbi i Hrvati i Muslimani u tom Četvrtom odredu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: To je bila jedinica JNA. Nije bila u sastavu štaba Teritorijalne odbrane, nego u sastavu JNA.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro al' vi znate ...

SUDIJA MEJ: Sada je došlo vreme da napravimo pauzu. Pauza od 20 minuta. Gospodine Tihiću, moram da vas upozorim kao i sve svedoke da ne smete ni sa kim da razgovarate o vašem svedočenju sve dok se ono ne privede kraju i molim vas da se vratite za 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, radićemo do 14.00, što bi trebalo da nam bude dovoljno da danas završimo sa ispitivanjem svedoka. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, da raščistimo to oko Četvrtog odreda. Vi lično, gospodine Tihiću, u paragrafu 7 vaše izjave, govorite o vašu dva poznanika iz grada, citiraću vas: "Oni su organizovali Četvrti odred JNA u Šamcu tako što su regrutovali civile koji su imali oružje, 80 posto članova su bili Srbi, ali je bilo i nekih Muslimana i Hrvata". Da li je to tačno?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Četvrti odred je organizovala JNA u kasarni u Brčkom i oni su i formalno i stvarno bili pod njihovom nadliježnošću, i oni su ih snabdjeli oružjem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, razumem ja to, ali ja vas sad ovde citiram. Vi pišete o vašim poznanicima, sugrađanima, da su oni organizovali Četvrti odred u Bosanskom Šamcu tako što su regrutovali civile koji su imali oružje. I dalje kažete da je 80 posto, da su 80 posto bili Srbi, i da su ostali bili Hrvati i Muslimani i vi lično kažete da su Muslimani činili samo sedam posto populacije. Da li je to tačno ili ne?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Odred je formiran od ljudi koji su bili lokalni stanovnici Bosanskog Šamca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I dalje kažete u paragrafu 10: "Nikolić nije imao ovlašćenje da formira Četvrti odred zato što su samo, jedino republičke vlasti imale ovlašćenje da urade tako nešto". Dakle, ko je to bio, Nikolić?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nikolić je organizovao Četvrti odred.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, to što ste rekli da su „oni organizovali“, nije tačno.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Vi ste to uzeli izvan konteksta. Celovita moja izjava ukazuje da je to bila JNA, potpukovnik Nikolić, koji je formirao Četvrti odred.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, pogledajte paragraf 7. U sredini paragrafa, vi pošto pre toga sva ova imena napominjete šta je ko bio i tako dalje i onda kažete: "Oni su organizovali Četvrti odred u Bosanskom Šamcu na taj način što su regrutovali civile koji su imali oružje, 80 posto pripadnika su bili Srbi, ali je bilo i Muslimana i Hrvata". Dakle, to je ono što piše doslovce i ja citiram doslovce to što ste vi izjavili.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja vam kažem cjelinu svog iskaza, a to je da su odred organizovale JNA, potpukovnik Nikolić, a da su oni bili samo u tom odredu i da je oružje dala JNA, to je istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete da su regrutovali civile koji su imali oružje?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da. Oni su podjelili oružje civilima i zna se gdje je se to djelilo, u fabrici "Tekstilac", oni su pozvani i dobili oružje od JNA i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Jedno s drugim ne ide, ali recite mi sada, u paragrafu 9 vi izjavljujete kako je potpukovnik Nikolić ili pukovnik Nikolić, ja sad ne znam tačno je li pukovnik ili potpukovnik, ali to sad nije ni važno, "u vreme dok je još postojala JNA dolazio na sastanke u Bosanski Šamac i razgovarao sa ljudima o sigurnosti, pozivajući ih da organizuju odbranu grada sa armijom," znači pozivao ih da sa armijom, "ali da većina nije želela da se JNA uključuje u rad TO", je li to tačno?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Tačno je da potpukovnik Nikolić dolazio, prisustvovao sjednicama Savjeta sigurnosti, sjednicama mjesne zajednice i da on nije želio da surađuje sa Teritorijalnom odbranom, to je tačno. Želio je da JNA preuzme u potpunosti pitanje sigurnosti u općini, bez Teritorijalne odbrane a što mi nismo željeli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi kažete "dolazio na sastanke". Evo, tačka 9, vas citiram ponovo: "Dolazio na sastanke na kojima se raspravljalo o sigurnosti i govorio je ljudima da organizuju odbranu grada sa armijom, ali većina na tim sastancima nije želela da se vojska uključuje u rad Teritorijalne odbrane". Dakle, suprotno od onoga što sad tvrdite.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije tako jednostavno. Potpukovnik Nikolić i cijela JNA u to vrijeme, oni su ignorisali, nisu željeli Teritorijalnu odbranu. Zato su ih i razoružali.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, ako mogu da prekinem na trenutak. Sada imamo izjavu i na engleskom i na BHS-u. Tu su lične beleške, memoari ovog svedoka, koji su prvi put dati Tužilaštvu, a obelodanjeni optuženom u martu 1993. godine. Ja ovde imam za njega kopije ponovo i želim da kažem da se ime svedoka ne pojavljuje na dokumentu, ali se pominje u fusnoti, tako da je očigledno da je to njegova izjava.

SUDIJA MEJ: Molim da se i optuženom i svedoku da po jedna kopija. Da li imate jednu kopiju za nas?

TUŽILAC GRUM: Ja bih želeo da se to sada uvede u spis.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, to je prilično opsežan materijal, koliko vidim, a pretpostavljam da je gospodin Grum napravio slučajnu grešku kad je rekao da je obelodanjeno 1993. godine. Pretpostavljam da je mislio da je obelodanjeno 2003. godine.

TUŽILAC GRUM: Obelodanjeno je 21. marta 2003. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Bez imena svedoka. Ja zaista ne znam kako da se snađem u ovom moru papira, pogotovu kad se nešto daje bez imena svedoka o kome se radi ali sad ja nema vremena da to. Dobro, recite mi, gospodine Tihicu, pošto kažete da većina nije želela da se JNA uključuje u rad TO, o kojoj većini govorite? Je l' mislite na Muslimane sa područja Bosanskog Šamca, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja sam rekao da smo mi željeli da JNA i TO surađuju na osnovu Ustava i zakona, a bili smo protiv toga da JNA jedina bude garant sigurnosti i protiv toga su bili Hrvati i Bošnjaci, otprilike to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Evo kako kažete, kad kažete: "Raspravljao da organizuje odbranu grada sa armijom, ali većina nije želela da se JNA uključuje u rad sa Teritorijalnom odbranom". Šta je, tu ste sasvim nedvosmisleni u svojoj izjavi i mislite tu, znači, na Muslimane i Hrvate, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Mislim na Muslimane, Hrvate i ostale koji su bili protiv da JNA bude jedini garant, ovaj, sigurnosti znate. Nismo joj vjerovali jednostavno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zašto bi JNA tražila da bude jedini garant, ako je potpukovnik Nikolić dolazio na te sastanke i tražio da zajedno organizujete odbranu grada?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije on tražio da zajedno organizujemo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tako ste vi napisali.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije tražio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali tako ste vi napisali ovde.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam ja tačno kako je to formulisano ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali ovde piše.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ali ja vam govorim kako jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, ja vam govorim šta ste napisali. „Govorio ljudima da organizuju odbranu grada sa armijom.“ To piše u vašem iskazu. Ali dobro, kad govorite o pozivu Nikolića da se stanovništvo pridruži ...

SUDIJA MEJ: Svedok je želeo nešto da kaže. Da li ste nešto želeli da kažete, gospodine Tihić, ili ne?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, u vezi s tim pitanjem odbrane grada, od koga je grad i okolina trebalo da brani?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Postojali su različiti strahovi, da tako kažem. Ovaj, Srbi koji su bili u gradu oni su se bojali da, da preko Save sa hrvatske strane ne dođu hošovci ili, ne znam, te snage. Ovaj, mi smo se bojali, mislim, eto, uzmimo i na, ovaj, Muslimane koji su bili većinski u gradu, mi smo se bojali da JNA, da srpska Teritorijalna odbrana ne zauzme grad i ne počini ono što je već bilo u Bijeljini, što je bilo uz Drinu i tako ti silni zločini koji su se događali prije toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam za ovo što kažete da je pukovnik Nikolić tražio da se grad brani. Pretpostavljam da nije tražio da

se brani od nekih Srba koji je trebalo da napadnu grad, pošto je tražio od svih vas da organizujete odbranu grada. Od koga? Od koga je on tražio da organizujete odbranu grada?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Potpukovnik Nikolić u javnim istupima je pokušavao da se izdigne iznad sviju i da on na približan način tretira i ove srpske snage i hrvatske snage i dalje, kao JNA treba da štiti i od jednih i od drugih, tako je govorio znate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li je tačno ovo što onda navodite u paragrafu 17, gde kažete da su pripadnici Četvrtog odreda patrolirali samo noću i to u području reka Bosna i Sava jer su sa te strane očekivali napad, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Oni, to je upravo onaj strah što sam vam rekao, oni su se bojali da ne dođu iz Hrvatske ili iz ovoga jednoga hrvatskog sela neko i ne napadne grad.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, napad o kome govorite je trebalo da usledi preko reke Save, dakle, iz Hrvatske, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Postojala je, postojala je bojazan da može odatle doći napad znate, to u tim procjenama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad, govoreći o Teritorijalnoj odbrani organizovanoj od strane Muslimana, u paragrafu 13 vaše izjave, navodite kako ona nije bila organizovana od strane profesionalnih vojnika, nego je "služila samo za samoodbranu u slučaju napada iz vana" i kako je problem bio u tome što je godinu dana ranije JNA uzela svo oružje, je l' tako bilo?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da. Tako je otprilike bilo, mi smo imali te neke gradske straže koje nisu mogle pružiti nikakvu efikasnu odbranu, ali eto mogli su ako ništa upozoriti ljude. Kaže: "Evo napada se grad," i tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro. Je l' to znači da vi kažete kako Muslimani u Bosanskom Šamcu nisu bili naoružani?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Bili su nedovoljno. Djelomično, kako bih rekao, naoružani, ovaj, u odnosu na ove druge koji su imali sve, znate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Tihću. U paragrafu 14 govorite o tome da ste oko mesec dana pre 17. aprila kada je, kako vi

kažete, došlo do sukoba u Bosanskom Šamcu, vi u SDA organizovali patrole i straže, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I pretpostavljam da su bile nenaoružane s obzirom da kažete da niste imali oružja?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ovaj, u to vrijeme već je došlo do podjele u MUP-u, policijskih stanica, Srbi su bili u srpskim selima, Hrvati su bili u hrvatskim selima. Maltene nikakve sigurnosti nije bilo. Takođe naša straža koja je bila na ulazima grada ili vozila se kolima, ona je imala u kolima oružje, ali nisu ga pokazivali, nisu ga javno nosili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ipak su bili naoružani, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Imali su u kolima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A zaključak o eventualnom napadu Srba na grad ste izveli iz činjenice da su svakog petka uveče, to je znači za vikend, kompletne srpske porodice sedale u automobile, napuštale grad, a komšijama su govorili da odlaze jer su mislili da će grad biti napadnut, je l' ste tako izjavili?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, iz činjenice da srpske porodice, da su se bojale napada preko Save iz Hrvatske i da su iz tog razloga napuštale grad, vi u stvari izvlačite zaključak da su se Srbi spremali da napadnu Bosanski Šamac, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, jer otprilike četvrtak, petak svaki u zadnjih mjesec dana, ovaj, Srbi su odlazili ali oni su govorili da će grad napasti JNA, da će napasti, ovaj, Srbi. Nisu oni govorili da će napasti Hrvatska.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro vi, vi ste u SDA rešili da postavite straže i patrole kako bi se odbranili od Srba koji su napustili grad sa svojim porodicama iz straha od napada na grad.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne. Nismo se mi bojali tih Srba znate. Tih domaćih Srba se mi nismo bojali, ovaj, nego smo se bojali, evo, ovako kao što su ove specijalne jedinice iz Srbije koji su dolazili, bojali smo se JNA. Mi sa domaćim Srbima nikad ne bi zaratili, u to vjerujem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste pominjali u svojoj izjavi upravo domaće Srbe pa ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Domaći da su izlazili iz grada, a ne da će nas oni napasti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A i ove koji su formirali Četvrti odred i tako dalje, prema tome i u tom smislu ste ih pominjali, a ne samo da su izlazili iz grada.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Spominjao sam i Četvrti odred i mnogi ti u Četvrtom odredu su kasnije, ovaj, razočarali se kad su vidjeli gdje to vodi, jer su ovi specijalci iz Srbije i njih zatvarali i to samo zato što je imao muslimansko ime.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja se nadam da ćemo i na to doći. Sada mi recite, molim vas, u dodatku vašoj izjavi dostavljeni su izvodi iz intervjua za koji u paragrafima 62 i 63 tvrdite da ste ga dali pod prinudom i da vam je neposredno pre toga rečeno da treba da kažete da vas niko nije tukao i da policija sa vama dobro postupa, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: To je u Bosanskom Šamcu, Televizija Novi Sad, ako mislite na to. Ja mislim da sam na to mislio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad, recite mi, znači rečeno vam je da kažete da vas niko nije tukao, je l' tako? I o tome niste govorili, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Napravljena je jedna pauza u saslušanju i tu je bio taj novinar kad je meni Stevan Todorović kazao da, da ja sada, da on mene pita je l' me ko tukao i da ja kažem: "Nije me niko tukao" i ja sam to tako morao reći, jer ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da ostavimo po strani to što su vršili pritisak da kažete da vas niko nije tukao, a da li je, međutim, tačno ono što ste tada izjavili povodom naoružavanja Muslimana u Bosanskom Šamcu? Evo, ja ću da vam preciziram: "Da je Alija Fitozović ispred opštinskog odbora SDA imao direktnu vezu sa Slavonskim Brodom, odakle je nabavljao oružje za pripadnike SDA". To vam je na strani intervjua ERN 00892624 u Redu 20. Je li to tačno?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja znam da je Alija Fitozović odlazio u SlavonSKI Brod i kontaktirao sa njihovim kriznim štabom, to znam. Da li je imao stalnu vezu, ne vjerujem, nije bila stalna veza, nego povremena i ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nabavljao oružje, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nabavio ovu municiju što sam ja rekao već ranije u razgovoru i ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačna i ova tvrdnja koja je na stranici takođe 624 u 22. i 23. redu, da su mu u tim aktivnostima pomagali izvesni Raif Atić, zvani Rajec i Izet Izetbegović?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I to je tačno. Dobro. Vi ste tada izjavili da se pitanje naoružavanja unutar SDA non-stop opterećivalo vaše sastanke na višim i nižim nivoima, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da. Jednostavno ljudi su se osećali ugroženi, osećali su strah, svi imaju oružje, mi nemamo, "predsjedniče, šta ćemo raditi, pobiće nas, poklaće nas," a niti imaš oružja, niti imaš novaca, nit, niti ne znaš kako ćeš to jednostavno uraditi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Tihicu, je li tačno da ste upravo vi kao predsednik, zadužili Izet Izetbegovića kao podpredsednika i ovoga Aliju Fitozovića, kao predsednika komisije za sigurnost da brinu o naoružavanju i da su njih dvojica sve kontakte u tom smislu kao i koordinaciju s vrhom stranke?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Pa, jesam ih ja zadužio da brinu o sigurnosti, ovaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro a je li tačno da je u pogledu naoružavanja Izet Izetbegović kontaktirao sa osobom koja je vama bila poznata po imenu Senaid i da se radilo o Senaidu Memiću. To vam je na ovoj stranici 00892625?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da. Jeste tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je tačna vaša tadašnja tvrdnja da je prva količina oružja koja je isporučena SDA u Bosanskom Šamcu sadržala 30 automatskih pušaka i pet pištolja? To vam je na strani 625 koja se završava tim redovima.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: To je od Memića što je Izet Izetbegović dobio, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I to je oružje dovezeno iz Hrvatske, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja mislim to je od Memića, ovog Senaida Memića što ste ga spominjali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A ubrzo zatim usledila je i druga isporuka u kojoj se nalazilo 50 automatskih pušaka i dva minobacača, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: To je ono pred sam, ovaj, napad na Šamac u Teritorijalnu odbranu što je smješteno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, šta je šta, ja samo to nabrajam. To svo naoružanje koje ste tada pominjali za koje danas tvrdite u izjavi, maločas ste govorili da niste imali naoružanje, isporučeno je početkom 1992. godine, januar, februar, je l' tako? Dakle, čitava četiri meseca pre apriliskih događaja u Šamcu, je l' tako ili nije?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: To je negdje tako, ova, mart, april možda, eto možda i februar, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. I čuli smo od vas da ste za navodni napad Srba na grad saznali mesec dana pre napada, dakle polovinom marta, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Pričalo se, pričalo se o napadu znate ovaj, ali kad će tačno biti napadnut, nismo znali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, još pre toga dakle, nije sporno da ste nabavljali oružje već početkom godine i da ste se unutar SDA pripremali. Je l' za napad ili za odbranu? Za šta ste se pripremali?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Normalno za odbranu. Šta možemo mi, nas je osam posto tamo bilo. Trebali smo jednostavno da se sačuvamo ako je moguće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, je li tačno da su Izetbegović i Fitozović obezbedili municiju različitog kalibra, bombe, veliku količinu eksploziva, to su vaše tvrdnje prilikom ovog intervjua, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Vi ponavljate jednu te istu stvar stalno, znate. Te bombe pominjete pet puta, ne shvatam, tu municiju pet puta. Jeste, tačno je to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali različiti su datumi pa zbog toga govorim jer se radilo i o količini od 100 kilograma eksploziva koji je bio namenjen za izvođenje različitih akcija na području opštine, je l' ste tako izjavili?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam tačno da li je bilo 100 kilograma, moguće, ovaj, jer to nisam nikada vidio i mislim da je ta cijela količina kasnije od, oduzeta od ovog Fitozovića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, jedna je količina pronađena, kako piše ovde na ovoj stranici ERN 623 se završava u redovima od 10 do 21, u kući Alije Fitozovića, a druga u prostorijama islamske zajednice, odnosno, u prostorijama SDA, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Mislim da je to samo moglo biti pronađeno u kući Alije Fitozovića, a u prostorijama SDA ne. To nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa evo, ja vam čitam ovo što piše na ovoj strani koja se završava na 623, ERN 00892623 kažete ...

SUDIJA MEJ: Čujete li to? Pročitajte brojeve sporije, jer prevodioci ne mogu da strignu da prevedu. Molim savetnika da mi se pridruži.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 00892623, to je strana, kaže: "Pogledajte dokument revers po kome gospodin Fitozović dobija eksploziv iz Slavonskog Broda i radi se o količini od 100 kilograma koji je pronađen, jedan dio tog eksploziva je pronađen u njegovom stanu a drugi dio u prostorijama islamske zajednice, odnosno u prostorijama stranke SDA". Je l' tako, gospodine Tihicu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne vjerujem da je to moglo biti pronađeno u prostorijama SDA. Možda kod njegove kuće, ali u prostorijama SDA ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja samo čitam ovo što piše ovde. Dobro. A da li je tačno da je istom prilikom kad je kod Fitozovića pronađen eksploziv, pronađena i šema dalekovoda koja je na tom području već bila dignuta u vazduh, kao i onih koje je tek trebalo da budu dignute u vazduh? Je l' to tačno ili nije, gospodine Tihicu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Ne znam ja ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ne znate?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: On je bio inače radio u elektroprivredi, pa je to moguće da je imao te neke šeme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Sad bih želeo da vas podsetim da ste na samom kraju tog razgovora s novinarima upitani da li postoji mogućnost da Srbi i Muslimani dalje nastave da žive normalno, da li imate neki savet i jednom i drugom narodu u tom smislu, pretpostavljam da se toga sećate. Evo podsetiću vas šta ste odgovorili. Vi kažete ...

SUDIJA MEJ: Prvo da vidimo da li se svedok seća toga o čemu ga vi pitate. Da li se sećate toga, gospodine Tihić?

SVEDOK TIHIĆ: Sjećam se toga.

SUDIJA MEJ: Dobro.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej. Evo šta ste odgovorili, ja vas citiram: "Baš mi je drago što me to pitate. Da ste me to pitali možda prije svih ovih događaja, moguće je da bi bio sličan odgovor, ali mislim svi oni koji vode politiku i stranke, da bi morali neke stvari neposredno da dožive i da uvide sve posledice tih stradanja i onda bi daleko lakše došli do dogovora i svega. Mi smo ovde u Bosni takvog razmišljanja da mi moramo živjeti zajedno. Mi možemo, biće te tri republike ili ne znam, ta tri kantona ili kako se to već formalno zove, ali opet ćemo morati da surađujemo. Mi živimo na jednom bosanskom, jugoslovenskom prostoru. Te granice koje će između kantona biti, koje će između država biti, one će verovatno nakon pet, 10 godina biti uništene, one će nestati i zbog čega mi sad da se ubijamo. Ja smatram, na primer, da ni jedna Bosna, da li ona bila nezavisna, međunarodno priznata, suverena i tako dalje ne vrijedi žrtava i svi oni koji vode politiku i stranke i zastupaju taj muslimanski narod, morali bi u tom pravcu vode računa, jer bolje je pristati ako jedan narod koji predstavlja trećinu ovdje u BiH želi da to bude tako, njega ne možeš porobiti, niti je u redu da se nekoga porobi, bez obzira i da čini i petinu ako on hoće da bude Srpska Republika Bosna i Hercegovina, molim, neka bude. Da se to dogovori. Ne možeš ga natjerati na to". Jeste tako izjavili?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, ja sam to tako izjavio, a znate u kakvim je okolnostima izjava davata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, verovatno vam nije niko sugerirao ovakvo jedno šire političko objašnjenje o jugoslovenskom prostoru i o tome da je besmisleno ginuti za nekakvu nezavisnu Bosnu i Hercegovinu i tako dalje.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Sigurno, sigurno kad je u pitanju jedinstven prostor, prostor Bosne i Hercegovine i Jugoslavije, Evropske unije, to je upravo ta politika koja govori o nestanku granica, o suživotu, uvažavanju razlika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, to je bila nekadašnja Jugoslavija.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz koje ste vi odlučili da se otcepite i napravite granice, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije tako. Nije tako. I mi bi o tome sada mogli dugo diskutovati, je l'. Mi smo se borili za Jugoslaviju, zajednicu ravnopravnih naroda. Na žalost, to Srbi i Hrvati, posebno kad je u pitanju, ovaj, političari koji su predstavljali srpski narod, nisu tako željeli. Željeli su dominaciju Srba i to je dovelo do raspada Jugoslavije, koja je bila komotna svima nama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jugoslavija je bila najbolje rešenje za sve jugoslovenske narode, je l' tako, gospodine Tihicu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da. Bila je najbolje rješenje, ali eto, nisu na žalost htjeli. Jugoslaviju nisu mogli sačuvati samo Bošnjaci, znate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Tihicu, ovo je, dakle, vaš stav, koji vam niko nije nametnuo, pretpostavljam? Ovaj koji sam citirao.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Pazite, izjave koje se daju u policijskoj stanici, gdje ste pretučeni, gdje, gdje su nam sve to radili, gdje prije izjave dolazi, ovaj, Crni i kaže: "Ti ćeš mi sići dole da razgovaramo. Ti daješ nekom koordinatu da puca iz Slavonije," i tako dalje znate. Svjesno, nesvjesno, ne mora ti neko izdiktirati izjavu. Prilagođavaš izjavu onome, ovaj, ko od tebe to traži, njegovom razmišljanju znate ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Tihicu, da mi ne gubimo vreme za to ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ali trebali bi da budete u toj prilici, onda bi vidjeli kolika je tu sloboda u davanju izjave znate. Nema tu slobode prave.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U paragrafu 17 navodite kako su desetak dana pre napada navodnog na Bosanski Šamac, ispred kafane Raifa Atića, pripadnici Četvrtog odreda, jedan Srbin i dvojica Muslimana pucali u vazduh i kako su tom prilikom dve osobe ranjene, je l' tako kažete?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, oni su pucali u pravcu kafane i tad je naišla policija i misleći da puca prema njima valjda, oni su uzvratili i tad su te dvije osobe u kolima ranjene.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro da li je tačno da su te dve ranjene osobe o kojima govorite Muslimani Nijaz Ramusović zvani Tota i izvesni Mersad, upravo pripadnici Četvrti odreda?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da je na njih otvorena vatra bez ikakvog povoda?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Vatra je otvorena sa povodom, jer su oni prvi pucali znate. Oni su prvi pucali i onda je policija uzvratila i njih dvojica tačno je, da su ranjeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, po mojim, oni su bili pripadnici tog Četvrtog odreda iako su Muslimani, a ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Oni su bili pripadnici Četvrtog odreda, a ovo je bila policija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a vi dobro znate pretpostavljam da su i Ramusović i taj Mersud ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Mersad.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ne znam tačno ime, pa možete da me ispravite, po podacima koje imam, nisu otvarali vatru, već da su sačekani u zasedi zato što su bili pripadnici ovog Četvrtog odreda, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije tačno. Nije tačno, tačno to je da su oni pucali i nakon njihovog pucanja je prema njima pucala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da ti koji su pucali u njih, koji su ih ranili, da je to Adis Izetbegović i Sead Srna, pripadnici rezervnog sastava policije?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, ta dva pripadnika rezervnog sastava policije u ova dva takođe Muslimana. I jedni i drugi su Muslimani, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, i jedni i drugi su bili Muslimani i ovaj, ova dvojica policajaca su bili na dužnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, je l' ovaj Adis Izetbegović takođe rođak Alije Izetbegovića?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: On je sin Izeta Izetbegovića, pa i daljni rođak predsjednika Izetbegovića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pored navedenih Muslimana, vama su svakako poznata imena Fadil Topčagić, Avdo Đukerić, Fikret Sejaković, Kadrija Korolić, Fehir Kapetanović, Alija Palešević, Salih Sejdinović, Ibri Ibrović, Azur Barjaktarević, Ramo Bratarević, Džemal Jesenica ...

SUDIJA MEJ: Pričekajte malo, čekajte malo. Ne možete tako da ponudite ceo niz imena, jer svedok na to ne može da odgovori. Kako glasi vaše pitanje? Šta povezuje ta imena?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ta imena povezuje upravo činjenica da su njih ovi Muslimani koji su pucali, ova dva Muslimana koji su članovi Četvrtog odreda koji je brinuo o bezbednosti opštine, da su njih ovi proglasili izdajnicima i četničkim vojvodama i tako dalje, je li tako, gospodine Tihiću?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ove osobe koje ste pročitali su bili pripadnici Četvrtog odreda, odreda JNA.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jesu li i njih ovi koji su pucali na ove ljude, proglašavali izdajnicima i četničkim vojvodama, ove Muslimane koji su bili pripadnici tog Četvrtog odreda?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nisu im vjerovatno ti što su pucali ta dvojica, ali, ali su ti ljudi koji su se nalazili u Četvrtog odredu, oni su imali takvu etike-

tu otprilike da su njihovi, ovaj, suradnici JNA, da su četničke vojvode, kako ko. Zavisi od položaja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ja nisam ni pročitao celu listu pošto me je gospodin Mej prekinuo, ali je tu bilo, sve ove ljude pretpostavljam da znate po imenu i oni su svi bili pripadnici tog Četvrtog odreda i njima je prišivena etiketa da su izdajnici zato što saraduju sa JNA, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Otprilike ih sve znam i tako su u javnosti doživljavani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li se sećate da je 12. aprila 1992. godine Alija Izetbegović naredio sveopšti napad na kasarne JNA u Bosni i Hercegovini?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije mi to poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da je 13. aprila, znači dan kasnije, predsednik skupštine opštine Mato Nujić izdao naredbu opštinskom štabu TO da formira jedinicu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da. To je, to je u skladu sa zakonom da formira jedinicu. Da formira jedinicu Teritorijalne odbrane svoje ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li se sećate da je 16. aprila komandant štaba TO Marko Božanović obavestio republički štab u Sarajevu da je 15. aprila u Bosanskom Šamcu formiran opštinski štab sa oko 1.800 vojnih obveznika, isključivo Hrvata i Muslimana?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Mislim da to nisu bili isključivo Hrvati i Muslimani, bilo je i Srba, a da li je toliko i šta je napisao u pismu, ja ne znam tačno. Znam, pretpostavljam da je informisao o formiranju, ovaj, štaba, a koliko je vojnika i nacionalni sastav, ali u svakom slučaju u tom nacionalnom sastavu bilo je i Srba. Istina manje, ali ne, ovaj, onoliko koliko čine na području općine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Tihiću, a da li je tačno da su 16. i 17. aprila oružane formacije Hrvatske pokušale da pređu most na Savi i da zajedno sa ovim paravojnim jedinicama SDA i HDZ-a izvrše napad na Bosanski Šamac?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U ovim napadima su onda poginula tri lica, je l' vam to poznato? Podsetite se 16. i 17. april ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije, nije, 16. i 17. aprila napali su specijalci iz Srbije Bosanski Šamac, napala je JNA, napala je Teritorijalna odbrana, ovaj, srpska Teritorijalna odbrana. Oni su napali Šamac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, otkud vam ovi specijalci iz Srbije?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: To su te Crvene beretke koje su došle 15 dana prije napada na Šamac, u Batkoše, spustili se helikopterima JNA.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, je l' to bila jedinica JNA ili čija jedinica je to bila?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam ja. Oni su bili Crvene beretke i oni su njih, JNA dovela tu. Kako su formalno tamo vođeni, ja to ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, po onome što vi znate, JNA ih je dovela?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da. To mi je rekla jedna stranka, moja stranka koja mi je došla u kancelariju i rekla da je JNA, helikopterima JNA dovedene Crvene beretke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate ništa o ovim poginulim u napadima kad su oružane formacije iz Hrvatske pokušale da pređu preko mosta?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Oružane formacije iz Hrvatske nisu pokušale da prođu preko mosta, a kada je Šamac napadnut, koliko je meni poznato ovaj, ti specijalci su ubili jednog Srbina, ovaj, greškom. Znam samo da je jedan čovjek poginuo. Možda je i tri, što kažete, ali ovaj, nisam siguran, znam da je jedan ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete da su stradali greškom, a ne u napadu. Dobro, da li je tačno da je 18. aprila došlo do novog napada ...

SUDIJA MEJ: On ne zna za nešta tako. Vi stalno iznosite vaš stav o nečemu, a mi ovde nismo da slušamo vaše stavove, tu smo da slušamo iskaz svedoka. To je ono što je važno. Prema tome, bolje ćemo raditi ako postavite pitanje, prihvatite odgovor kakav jeste za sada i idete dalje. Ne morate stalno da se

raspravljate sa svedokom i iznosite tendenciozne izjave. Hajde da požurimo. Nema mnogo vremena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, vi verovatno ne shvatate ...

SUDIJA MEJ: Nemojte, molim vas, da se raspravljate. Prestanite da se raspravljate. Nastavite da postavljate pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja to upravo činim, ali vi ne obraćate pažnju da postavljam pitanja za različite datume, gospodine Mej. Pitao sam ga za 16. i 17. pa je rekao da nije tačno, pitao sam ga za 18.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: 18. sam u logoru bio. Ne znam šta se dešavalo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate za napad na kolonu žena i dece, Srba iz Trnjaka iz pravca Pruda?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Kada je to bilo? Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je bilo 19. aprila.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja sam zatvoren u logor tada, ne znam, ja sam već tad...

SUDIJA MEJ: On je bio u logoru. Čuli ste njegov odgovor, bio je u logoru. Vi morate isto tako da pratite datume.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej, i ja ću da pratim datume. A da li vam je išta poznato, gospodine Tihiću, o tome da su u taj rejon Bosanskog Šamca iz Hrvatske prebačene 108., 124. i 139. brigada kao i deo I brigade Zbora narodne garde?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato i da je to urađeno, ja bih to znao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, za ovo prvo ne znate, jer ste bili u logoru, za ovo drugo biste morali znati.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ako je to bilo prije, ovaj, moga odlaska u logor, da su tolike brigade ušle u, na područje općine Šamac, morao bih znati. Ne možeš ne znati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li išta znate o tome posle vašeg odlaska u logor?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate o ovim brigadama na tom području?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Znam da su te brigade bile na području Orašja, ne znam, Odžaka, čini mi se, Dervente i tako dalje, Broda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' to sve na području Bosne i Hercegovine?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, jesu to sve oružane snage Republike Hrvatske?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ovo su jedinice, kako ste vi rekli, HVO-a. to su oružane snage bile u Bosni i Hercegovini, Hrvata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A nije bilo, ne znate ni za kakve jedinice Republike Hrvatske na području Bosne i Hercegovine?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: U tome vremenu ja ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A sada samo da se vratimo na ovaj Četvrtog odred. Jesu ti Muslimani koje sam ja vama nabrojao, a vi potvrdili da su ih smatrali izdajnicima i tako dalje, jesu oni bili TO ili pripadnici JNA?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Oni su bili pripadnici JNA, jer je Četvrti odred bio formalnopravno i stvarno u sastavu JNA.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, uprkos ovom naređenju da se ne ide u JNA, oni su bili pripadnici JNA, a ne Teritorijalne odbrane. Dobro, gospodine Tihicu. A u paragrafu 16 navodite kako je 16. aprila održan zajednički sastanak svih predsednika stranaka kako bi se odlučilo ko će braniti koji deo grada u slučaju napada hrvatskih oružanih snaga, verovatno preko reke Save, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije bilo u slučaju napada hrvatskih oružanih snaga. Nije tako bilo. Ovaj, mi smo se dogovorili u slučaju napada. On može doći i sa srpske strane od JNA, može doći i sa hrvatske strane i onda

smo rekli: "Pošto se Četvrti odred boji da bi napad mogao doći sa hrvatske strane, vi patrolirajte uz rijeku Savu, to je granica i vodite računa o tome". Mi smo se bojali da će to doći iz srpskih sela, od JNA, mi ćemo imati s ove strane straže.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi i kažete: "Noć prije nego je Šamac napadnut, Božanović, Fitozović i Zarić, predsjednici svih stranaka održali su sastanak da odluče ko će braniti koji dio grada u slučaju napada. Muslimani i Hrvati nisu verovali da će HOS napasti grad, ali Srbi su mislili da bi se to moglo desiti".

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da. Da, tako je. Svi smo bili tu i tako je razgovarano.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A maločas ste rekli da ste već polovinom marta meseca znali da će Srbi napasti Bosanski Šamac, a evo, ovaj sastanak držite i onda raspravljate i ne znate i pogađate se s koje strane može doći napad i sve tri stranke razgovaraju o tome kako odbraniti grad.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Vidite, gospodine Miloševiću, mi smo jednostavno pretpostavljali jednu stranu, jednu varijantu, drugu varijantu, ali smo isto tako vjerovali da neće doći do toga znate. I sastajali smo se i Srbi i Hrvati i Bošnjaci znate, politički predstavnici i razgovarali i da nije došlo, i da nisu došli ti specijalci, da nije došla ta JNA, ne bi mi nikad se potukli. Ne bi bilo rata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zar niste maločas sami rekli da je potpukovnik Nikolić, kako ste vi, upotrebljavam vaše reči, naravno parafraziram jer ih nisam zapisao, nastojao da se uzdigne iznad svega i da se ravnopravno ponaša i prema srpskoj i prema hrvatskoj i prema muslimanskoj strani, je li tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: On je tako govorio, ali u stvarnosti je oružje i ostalo djelio samo Srbima znate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je tačno da su i pre 17. aprila vršene stalne oružane provokacije od strane pripadnika ove 108. i 139. brigade Zbora narodne garde?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Meni to nije poznato. To u Šamcu nije rađeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da je upravo vama od strane Mate Nujića, predsednika skupštine opštine i Mate Madžarevića saopšten plan o zajedničkom napadu SDA, ZNG i HOS-a na Bosanski Šamac?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije nikad. Sigurno. Nikad to niko sa mnom nije mogao, niti je razgovarao, nit' bi ja, to ikad pristao na takav razgovor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Tihiću, u paragrafu 22 navodite kako je 17. aprila Arkan napao policijsku stanicu u Bosanskom Šamcu, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Znete kako. Mi smo sve te specijalce nazivali jednim imenom, nismo sad razdvajali beretke, ovaj, arkanovce, "Sive vukove", pa moguće tako da sam se izrazio. Jesu, oni su napali policijsku stanicu, specijalci su napali policijsku stanicu u Bosanskom Šamcu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali vi govorite o Arkanu, a po mojim podacima, koje su ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Arkanovci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nastojali da prikupe moji saradnici, Arkana nije bilo uopšte u, u, u Bosanskom Šamcu.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja sam mislio na, na njegove postrojbe, jedinice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kakve postojbe kad je on imao jednu manju jedinicu dobrovoljaca? On nije imao nikakve postojbe.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Oni su se tako predstavljali, znate, arkanovci sad koliko su bili stvarno njegovi, kolika je bila ta jedinica, ja ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi jeste vi za vreme svih tih događaja na bilo kom mestu u Šamcu videli Arkana?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jasno mi je da ste videli i da vam je poznato da je u Bosanskom Šamcu dejstvovao jedan broj dobrovoljaca, ali ne znam na osnovu čega ih vezujete za Arkana ili recimo za Crvene beretke, pa molim vas da mi to objasnite.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Vidite, vidite, Crvene beretke već sam objasnio kako su došle u Bosanski Šamac, helikopterima JNA, imali su i takva

obilježja. Arkanovci su, s njima sam bio zatvoren u logoru. Oni su tu, tu bili. Oni su nas tukli, tražili da pjevamo pjesme ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, ja govorim o Šamcu ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Pa evo, u Šamcu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U Šamcu su bili arkanovci?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Jeste i oni su tjerali da pjevamo te pjesme njihove o Arkanu, o Arkanovim "Tigrovima". Koliko je njih bilo, ja to ne znam znate. S njima se nije razgovaralo normalno, nisi mogao gledati u oči, morao si dole imati glavu oboritu, dobijao si batine stalno i pjevaj o Arkanu. "Mi smo arkanovci, mi smo 'Tigrovi' Arkanovi." Je l' njih tu bilo 5, 10, 50, ja to ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zato i pitam, jer, jer po podacima koje su za mene prikupili moji saradnici, Arkan uopšte nije bio u Bosanskom Šamcu. Ali da idemo dalje po vašem ovom svedočenju. Ubrzo posle ovih događaja, 18. aprila, vi ste uhapšeni i zatvoreni. Bili ste u policijskoj stanici u Šamcu, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: I u štabu Teritorijalne odbrane, na ta dva mjesta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A tada je to bio štab TO?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: U policijskoj stanici, ali preko puta je bio ulice štab TO. I na jednom i na drugom mjestu sam bio zatvoren.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sada, prema ovom paragrafu 29 vaše izjave, tog istog popodneva vi ste preko lokalne radio stanice uputili apel Muslimanima da predaju oružje i obustave dalje borbe, usled čega vam je jedan, kako vi kažete, vojnik rekao da ste slobodni i da možete ići kući, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Znate kako je to bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo vas pitam to što piše u paragrafu 29, je l' to tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja sam, tačno je da sam dao izjavu da me je ispitivao taj specijalac iz Srbije, koji je ekavski pričao, ovaj, koji je tražio od mene da ja dam tu izjavu, da pozovem Muslimane da predaju oružje iako

niko nije ni pucao, nego su oni samo pljačkali i pucali u zrak da bi mogli stvoriti strah u gradu. Znate, ja sam morao da kažem ono što je on želio, to je bilo napisano i on je, bio je od nekle, ne znam ni ja kako se zvao, onaj Beli, neko taj iz Srbije uglavnom je bio i on me je ispitivao i tražio da ja to kažem tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kad već govorite o dobrovoljcima, je l' imate vi, gospodine Tihicu, predstavu na primer, koliko je Muslimana dobrovoljaca iz Srbije, pogotovo iz Raške oblasti, Sandžaka, bilo u Armiji Bosne i Hercegovine? Koliko hiljada?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Pa, mislim da iz Sandžaka, direktno iz Sandžaka nije bilo, ovaj, bilo puno ljudi u Armiji Bosne i Hercegovine. Jes' bilo onih koji su doselili u Bosnu i Hercegovinu i postali državljani Bosne i Hercegovine, ovaj, pa su oni normalno kao i svi drugi, branili Bosnu i Hercegovinu. Koliko je takvih bilo, ne znam, ali da su direktno došli iz Sandžaka i da učestvuju u odbrani Bosne i Hercegovine, ne znam da je moglo se uopće doći, jer je to sve bilo okupirano. Taj dio je bio okupiran, taj dio između Bosne i Sandžaka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, vi tvrdite da nije bilo dobrovoljaca iz Sandžaka u, u Bosni i Hercegovini?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da su se tako vodili i da su predstavljali neku posebnu grupaciju, nije bilo posebnih dobrovoljaca iz Sandžaka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne govorim o posebnoj grupaciji, nego o njima kao dobrovoljcima u, u vašim snagama.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Pazite, nije se moglo doći u Bosnu znate. Teško je bilo doći u Bosnu. Možda je bilo nešto, nekoliko, neki broj da je bio, ali ja to ne znam. Nije značajan sigurno bio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, čak vam je ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da je značajan, znao bih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, je l' vama i komandant glavnog štaba bio Sefer Halilović?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, Sefer je bio, on je bio ranije bio u JNA pa je napustio JNA ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste napustio.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Iz Đakova i došao u Bosnu da ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Došao u Bosnu. A znate li odakle je on? Je l' on iz Prijepolja, je l' on iz Srbije, je l' kad živeo u Bosni? Nikad.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: On je rodom iz Sandžaka, pretpostavljam da je rodom, ali je služio ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, on je rodom iz Srbije, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da. Služio je vojsku u Đakovu. Koliko znam, iz Đakova je došao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, opet ni, ni, ni vojsku nije služio u Bosni.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da li je nekad služio, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro. Da idemo, da idemo dalje. E sada, ovaj drugi deo pitanja mi niste odgovorili. Posle te izjave koju ste dali na radiju, vojnik vam je rekao da ste slobodni i da možete da idete kući, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Međutim, kad ste čuli pucnjavu izvan zgrade, niste hteli da izađete jer ste se uplašili da bi mogli da vas ubiju pod izgovorom da ste hteli da pobegnete, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, jer kad su me vodili u, u, na radio stanicu, Stevan Todorović je ovome jednom specijalcu šapnuo nešto, ovaj, kao u smislu likvidirajte ga, imao sam takav osećaj da mu to kaže ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Imali ste takav osećaj?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Jeste. I zato ja nisam, ovaj, htjeo ići kad mi je kazao "idi", jer oni stoje iza mene sa automatima i ako koraknem, kazaće "evo ga bježi" i ubiće me.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Tada ste, kako sami navodite, ja vas citiram, u principu dobrovoljno tražili da se vratite u policijsku stanicu, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da. Zbog toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Zbog toga da me ne ubiju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, u principu dobrovoljno tražili da se vratite u policijsku stanicu. Pa dobro, ako su takvi bili kao što vi opisujete, zar vam nije palo na pamet da su mogli da vas ubiju i u policijskoj stanici da su to hteli ili na bilo kom drugom mestu, da su hteli da vas ubiju?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da. Mogli su me ubiti i u policijskoj stanici isto. Znae to...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zar to nije dokaz, gospodine Tihicu, da nisu hteli da vas ubiju?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije. Nije, znate ja sam tek tada došao u policijsku stanicu i odmah su me vodili na, na radio Šamac. Ja nisam znao šta se dešava tamo u policijskoj stanici, da tu ima već 50 ljudi zatvorenih, da oni udaraju, da ubijaju i tako dalje, i ja sam smatrao tada da je u policijskoj stanici sigurnije, zato sam želio da budem u policijskoj stanici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To ste razjasnili. U pritvoru u policijskoj stanici ste proveli 10 dana, je l' tako, gospodine Tihicu? Je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam čuo. I onda kažete da u onom, da u onom intervjuu koji ste dali novinaru "Borbe" da su vas tukli neki koji nisu bili lokalni Srbi, već pripadnici paravojnih formacija, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Oni su to pisali paravojnih formacija. To su specijalne jedinice bile iz Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu to bile paravojne formacije ili nisu, gospodine Tihicu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne mogu biti paravojne formacije sa takvim naoružanjem, sa uniformama, sa svim drugim. To su bile specijalne jedinice, po mom mišljenju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, po vašem mišljenju jesu one bile u sastavu lokalne TO i kasnije milicije vojske Republike Srpske, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nisu bili. Nisu, oni su bili neovisni. Oni su mogli raditi šta hoće. Nisu slušali nikoga. Imali su neku komandu negdje drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ako nisu slušali nikoga onda verovatno nisu mogli biti u redovnim strukturama nekih, nekih oružanih snaga.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ali su im te redovne strukture davale podršku i u oružju i u svemu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Tihicu, iako u svojoj izjavi tvrdite da ste i u Batajnici a i u Sremskoj Mitrovici bili tučeni i maltretirani od strane JNA, što meni moram da priznam zvuči neverovatno, vi u intervjuu "Borbi" kažete sledeće ...

SUDIJA MEJ: Ako ćete to da sugerišete, svedok treba da ima priliku da odgovori. Optuženi kaže da njemu zvuči neverovatno da su vas tukli pripadnici JNA i da se to desilo i u Batajnici i u Sremskoj Mitrovici. Gospodine Tihic, kakav je vaš odgovor na to? Da li su vas tukli pripadnici JNA ili ne?

SVEDOK TIHIĆ: Da, tukli su me pripadnici JNA. I meni je to bilo, ovaj, gospodine Miloševiću neverovatno da djeca moga uzrasta, ovaj, vojnici tuku mene samo zato što ja imam ime, ovaj, Sulejman, ništa drugo. Vojnici, redovni vojnici, budite uvjereni. Nisam sam tu bio, bilo je koliko hoćete nas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Tihicu ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: I rezervisti, bili su i rezervisti i redovni vojnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Tihicu, vi u intervjuu "Borbi" kažete sledeće: "Umesto par sati u zatvoru su me držali 10 dana. Ne moram posebno da vam govorim šta sam tamo doživeo. Tukli su me, pretili". Dakle, vi to govorite u intervjuu "Borbi", listu koji izlazi u Beogradu i on objavljuje to, taj list objavljuje to šta ste vi rekli. Dakle, objavljuje kako kažete: "Tukli su me, pretili, ali moram da kažem da to nisu bili lokalni Srbi, već pripadnici nekih srpskih paravojnih formacija koje su prosto okupirali ovo područje. Domaći Srbi su mi u Bosanskom Šamcu i u Brčkom i hranu doturali. Tešili me da će se sve dobro završiti," i sad poenta je na ovome, "ali

tek kad su me predali u ruke JNA znao sam sigurno da mi je život spašen". Jesu to vaše reči?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, to su moje riječi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači tek kad su vas predali JNA, bili ste sigurni da vam je život spašen?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja sam tada vjerovao, ovaj, još smo svi vjerovali u, ovaj, koliko toliko, u JNA, jer ovamo te u svakom momentu mogao doći bilo ko znate i da niko ne odgovara. Kod JNA makar te zapiše da si tamo ušao u tu JNA i kad smo bili u Brčkom, tada JNA nije dozvoljavala da nas tuku, tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Život vam je očigledno spašen, gospodine Tihiću, inače ne biste ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Jeste. Tamo, tamo bi nas pobili. Takva, takva je bila atmosfera, ti specijalci i to sve.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovo je odražavalo vaš stav, koji je bio i realan stav: tek kad ste predati u ruke JNA znali ste sigurno da vam je život spašen, je l' tako? E sada, govoreći o zatvoru i uslovima u Sremskoj Mitrovici vi navodite: "Čitamo mi da ovaj i druge zatvore nazivaju koncentracionim logorima, ali ovde nema ni "L" od logora. Jasno, nije kao da smo na slobodi sa svojim familijama, ali ja mislim da u ovom vremenu bolje i ne može biti, a ja i moji drugari ovde zapravo i nismo pravi zatvorenici, već taoci. Sa nama postupaju iznad očekivanja, ali niko sretan ne može biti kad se nalazi iza ovakvih zidina". Jesu to vaše takođe reči, gospodine Tihiću?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li su to moje riječi, ali to nije tačno znate. Nas su tukli u Mitrovici poslje svakog doručka, poslje svakog ručka, poslje svake večere. Nigdje više batina nisam dobio nego u Mitrovici, znate. Vojnici su me tukli. U Šamcu je postojala opasnost za život daleko veća, ovaj, ali ovdje sam najviše batina dobio, u Sremskoj Mitrovici. Znate, JNA za ova tri mjeseca četiri, su se transformisale znate. Od, od onih, od one JNA u Brčkom koja nas je, koja nije dozvoljavala da nas tuku do JNA u Mitrovici, gdje su nas, ovaj, nas tukli, gdje smo morali isto pjevati četničke pjesme i sve ono što, što ne ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste bili, vi ste bili zarobljenik pod kontrolom JNA u Sremskoj Mitrovici, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da. To je bio logor, koncentracioni logor ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete upravo ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: U onom zatvoru bivšem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, to je, to, to, to je bilo kako vi govorite, nešto što je kontrolisala JNA i ovdje kažete: "Ali ovdje nema ni 'I' od logora," da to nije nikakav logor.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nije tačno znate. Pročitajte moju izjavu kad je mene komandant logora izveo i rekao da ću davati intervju za Skaj Njuz (Sky News) i da ću davati intervju za "Borbu", da on želi da mi kažemo da nas niko ne tuče, da je čisto, uredno, da imamo šetnju, da imamo dovoljno hrane i normalno da smo morali reći, ako hoćeš da budeš razmjenjen, moraš to reći i normalno da sam ja to morao kazat'.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi u jednom delu svoje izjave potvrđujete svoje tvrdnje iz intervjua, a u drugom da ste takav intervju dali pod prinudom?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Tako, tako je bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da ste teško tučeni u zatvoru u Sremskoj Mitrovici.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Jesam bio. Svi smo bili tučeni ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi navodite kako ste ovaj intervju dali 12. ili 13. avgusta 1992. godine britanskoj televizijskoj mreži BBC (BBC), je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Mislim da je to *Sky News* bio kasnije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Međutim, intervju je već 13. avgusta bio objavljen u beogradskoj "Borbi". To je jasno iz samog novinskog članka, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Pa, to je jedno dva dana prije nego što će biti razmjena, tri.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi u istom paragrafu izjavljujete kako vas je novi upravnik, poručnik JNA upozorio da kažete kako vas nisu tukli, da su obroci, šetnja i medicinska zaštita redovni i da vam je odobrio da

kažete da su vas u zatvoru u Bosanskom Šamcu tukli arkanovci i da Crvenom krstu kažete kako ne želite da se vratite u Bosnu već da želite da ostanete u Srbiji.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, da, on je, ja sam njega pitao: "Pa, mogu li reći da su me u Bosni tukli," ovaj, kaže: "Kako hoćeš, moreš reći, ali ja ti ne bih savjetovao. Znaš, tvoja sestra živi u Rijeci, mogu oni doći i u Rijeku".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, ja imam ovde taj vaš intervju, gospodine Tihicu, pošto ste sve ovo naveli da vam je rekao, kažete: "obroci, šetnja, medicinska zaštita", pokažite mi mesto u vašem intervjuu u kome ste pominjali te "obroke, šetnju, medicinsku zaštitu" ili mi pokažite mesto gde kažete da želite da ostanete u Srbiji i tako dalje. Sve to što kažete da vam je on naredio da izjavite nema u vašem intervjuu, znači ništa od toga niste izjavili, a tvrdite da vam je naredio da izjavite i da ste pod prinudom izjavljivali ono što vam je on naredio. Ništa od toga što ste naveli da vam je naredio da kažete u intervjuu, nema u intervjuu.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Mi smo to morali da izjavimo, znate. Sad druga je stvar da li je to neko objavio, da li je na televiziji objavljeno, ali je od nas to traženo znate da to moramo izjaviti ako nas novinari pitaju i oni su nas, to je bilo kao neko redovno pitanje, ovaj ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Tihicu, pa niste li vi upravo suprotno ovim navodnim uputstvima od kojih ništa nema u intervjuu tog novog poručnika, je l' tako, u samom intervjuu izjavili upravo suprotno, da vapite da se vratite kući i svojoj porodici i da tim putem upućujete apel vlastima Bosne i Hercegovine da vas ne zaborave?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: I to se tražilo od nas da tražimo. Ja sam čak morao pisati pismo predsjedniku Izetbegoviću da pusti neke vojnike da bi oni nas pustili iz Mitrovice i iz logora Morine negdje u Crnoj Gori, gdje li je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Tihicu, šta se tražilo od vas, da izjavite da želite da ostanete u Srbiji ili, ili da želite da se vratite kući svojoj porodici kao što u ovom intervjuu piše? Šta se od vas tražilo?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Tražilo se ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne može oboje da bude.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Onda se tražilo od mene da ja izjavim da želim ostati u Srbiji, da ne želim ići u ovu Bosnu i Hercegovinu ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi to niste izjavili.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nisam to izjavio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I oni su vam rekli da izjavite kako imate hranu, šetnje, lekarsku negu i to niste izjavili, a nisu tražili od vas da tražite da se vratite u Bosnu, a to ste izjavili, je l' tako, gospodine Tihicu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, to sam izjavio. Izjavio sam i ovo prvo za šetnju i za higijenu i ostalo ovaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Možete li da mi pokažete gde to u intervjuu piše?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li je napisano u intervjuu, ali su ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo ga ovde ceo intervju, ja ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Jer to, oni, oni su se toga najviše bojali znate da mi ne pričamo o tuči, a normalno da nećeš pričati, nisi lud pričati, jer valja posle odlaska novinara ostati s njima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja upravo suprotno tvrdim, to vam je ERN 00516378 i 00516379. Molim da se to ima u vidu. Hvala, gospodine Tihicu, nemam više pitanja.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, zahvaljujem, ali čini mi se da ovde ima jedan problem. Istina je da je onaj dokument o kome je gospodin tužilac malopre govorio dostavljen u martu mesecu, ali bez oznake imena, a da se tek danas saznalo ime osobe koja je dala taj dokument. To su beleške. Praktično to znači da gospodin Milošević danas nije mogao da pregleda taj dokument i da potom vidi da li u vezi njega možda ima nekih spornih stvari. Čini mi se da sam dužan da vam na to ukažem i mislim da mu je trebalo dati priliku možda do sutra pogleda taj dokument.

SUDIJA MEJ: Vreme radi protiv nas. I kao i obično, kao i uvek, ovi dokumenti su obelodanjeni. Ono što mi možemo da uradimo je sledeće, da on ima mogućnost da pogleda taj dokument i ukoliko nađe neko suštinsko pitanje

zbog kojeg bi bilo potrebno dalje unakrsno ispitivanje, mi možemo da zamolimo svedoka da ponovo dođe, ali mislim da bi bilo bolje kada bismo danas završili sa svedočenjem ovog svedoka nego da dalje trošimo vreme.

TUŽILAC GRUM: Ako ja mogu nešto da predložim. Avion ovog svedoka odlazi sutra posle podne i ako mogu da zamolim gospodina Miloševića ako je moguće da pogleda ovaj materijal večeras, pa da sutra ujutru kaže da li je našao neko suštinsko pitanje s kojim bi htio da se bavi u dodatnom unakrsnom ispitivanju dok je gospodin Tihić još uvek u zemlji.

SUDIJA MEJ: Da, izvolite.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tihiću, ja bih vas prvo pitao da objasnite sudijama nekoliko stvari u vezi vaše izjave iz februara meseca 1995. godine kojom se, čini mi se, nije bavio gospodin Slobodan Milošević i molio bih vas da obratite pažnju na paragraf 4 te izjave. Da li ste našli to? To je u tabulatoru 2.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Tabulator 2. Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Evo tu, ovde kažete u paragrafu 4: "Pre izbora 1990. godine SDS, SDA i HDZ su bili u dobrim odnosima. Svi smo želeli oduzeti vlast komunistima," je li tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, željeli smo preuzeti vlast.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Vi ste bili, kao što sam čuo malo pre, kao što ste kazali u onom prvom iskazu do 1990. godine ili do 1989. godine član Saveza komunista i sad ste bili pristalica, odmah, godinu dana nakon toga, da se komunisti skinu s vlasti.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, sve, sve nove stranke su uglavnom i nastale od bivših članova Saveza komunista.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro. Rekli ste da ste podržavali jedni druge, ali u pogledu budućnosti Jugoslavije, kako piše ovde, uvek je postojala razlika u pristupu SDS, znači Srba s jedne strane i HDZ-a i SDA s druge strane, Hrvata i Muslimana, je li tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Potom ste dodali: “SDA i HDZ su verovalе u konfederaciju i podržavale nezavisnost republika. SDS je želela jaku federaciju i celovitu Jugoslaviju”. Malopre ste kazali da je najbolje rešenje za Muslimane bila Jugoslavija i da je u njoj bilo komotno za sve. Kako objašnjavate da je vaša stranka u tom momentu ipak podržavala, već tada 1990. godine nezavisnost republika?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Mi, mi smo željeli neku vrstu federacije, ili jače federacije ili konfederacije znate. 1990. godine još je bilo daleko, ovaj, relativno daleko od razgovora i izjašnjavanja o nezavisnosti, o punoj nezavisnosti, nego nezavisnost republika u okviru konfederacije ili bili je govora o nekoj stepenastoj federaciji i tako dalje.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ali vi ste malopre rekli ovo što sam vam ja kazao i ja vas moram pitati da objasnite sudijama da li ste i kada ste davali ove izjave, ovu izjavu takođe prilagođavali svoje mišljenje koje je suprotno od onoga što piše u vašoj koje je suprotno od onog što ste danas kazali. Dakle, da li ste i tada kada je u pitanju to da je Jugoslavija bila najbolje rešenje, prilagođavali svoje mišljenje zbog toga što ste to davali istražiteljima ovog Tribunala?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Pa, nije. Znate i danas kad dajem izjave znate, traži se da budemo koncizni da, ovaj, ne, ne pojašnjavaš, ne elaboriraš, nego zbog toga što moraš biti kratak onda ne daš dovoljno pojašnjenja šta si mislio, ovaj. To su politička pitanja koja, koja su samo ukratko ovde prezentuju. Ne daju ti mogućnost da ja sada elaboriram kako sam ja mislio nezavisnost republika, kakva je to konfederacija, šta je to i onda to postaje nejasno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Uvijek sam isto mislio kad je u pitanju, i tada i sada, ovaj, kad je u pitanju Jugoslavija, zajednica ravnopravnih naroda.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Obratite pažnju na paragraf 22 ove prve izjave, mnogo veće.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Prve?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Paragraf broj 22, izjava iz 1994. godine. Vi ste tu kazali negde po sredini paragrafa sledeće stvari, ali pre toga

moram da vam kažem da ste malopre posebno naglašavali to da je, da se nije umešala JNA do svega ovoga do čega je došlo, ne bi došlo, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A ovde ste ovako rekli, u sredini tog paragrafa: "Do mene je došao Safet Hadžialagić," teško je pročitati, "zvani Pop, član SDA i rekao da bi se JNA trebala ponuditi da bude tampon zona između građana i arkanovaca ali ja sam se usprotivio tome," je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Safet Hadžialagić me je zvao telefonom i nudio da JNA bude kao neka tampon zona.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A vi ste se usprotivili tome.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Tad je Šamac već bio napadnut. Ja sam rekao: "Ne znam, moram da vidim," tako.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, a kasnije, kako kažete ovde, došao je Ibrahim Salkić ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I rekao kako ga je nazvao Nikolić i da u stvari Jugoslovenska narodna armija nudi garancije ako se vrati oružje.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, jer u odnosu na arkanovce ipak JNA je nešta bolje u takvoj situaciji kad je Šamac napadnut, znate.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da, ali ...

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Oni ubijaju. Malo se više vjerovalo JNA. Makar će ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A obratite pažnju sad na paragraf 54. Evo tu ste kazali: "U toku večeri 26. ili 27. aprila, otprilike oko 22.00 dovezena su dva kamiona da pokupe nas pedesetak koji smo trebali biti prebačeni u Brčko. Na ulici nije bilo arkanovaca", i sad kažete, "zatočenici su se plašili da će se odjednom pojaviti arkanovci i sprečiti JNA da ih odvede u Brčko". Da li to znači da je upravo JNA štitila zatvorenike koji su uzeti kao zatvorenici po raznim osnovama upravo od toga da im se ne dogodi nešto što se možda moglo dogoditi da nije bilo JNA, kako vi kažete to?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: U konkretnom slučaju nas su ti, ti specijalci toliko tukli da smo mi bili na izmaku snage i da JNA kad je došla da nas odvede, na zahtjev Zarića ili ove ekipe Srba domaćih, ona je nas spasila jer mi bi bili ubijeni.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I u paragrafu 56 samo dva pasusa niže, vi kažete u trećoj rečenici: "Vojni lječnik dao injekciju i stavio mi nešto na lice da se osvestim. Za vreme zarobljenštva u Brčkom mi smo primali medicinsku negu", i govorite o tome da vas je tu JNA uglavnom štitila, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: To sam rekao, mislim.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: E, još samo jednu ovu temu na kraju po ovim paragrafima. Vi govorite o Sremskoj Mitrovici kao o koncentracionom logoru. Vi ste advokat i sudija bili u ona vremena. Vi dobro znate da je taj zatvor u Sremskoj Mitrovici u stvari zatvor, pre svega za osobe koje vrše krivična dela i da je tu uvek po nekoliko hiljada zatvaranih ljudi zbog toga što su vršili krivična dela i da on prvo za to služi, je l' tako?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Dio toga zatvora koji je nekada Austro-Ugarska (Austro-Hungary) napravila, jedna četvrtina zatvora je bio pod kontrolom JNA i to je bio koncentracioni logor. Jedna četvrtina koja je bila posebno ograđena i zato sam to rekao.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: U paragrafu 95 govorite o tome da je Međunarodni komitet crvenog krsta (International Committee of the Red Cross) kod vas prvi put došao 22. juna. Mene interesuje da li vas je posle 22. juna do avgusta meseca bilo ko ikada tukao?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da. Redovno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Redovno svaki dan gotovo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Evo još dva pitanja, odnosno, samo dve male teme. Paragraf 103: kad su vas vraćali u onom konvoju od 1.500, kako kažete ovde, zaustavljali su vas "u srpskim selima i dozvoljavali seljanima da ulaze u autobus i tuku nas". Je li to tako bilo?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, to je tačno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A pogledajte istovremeno kažete ovde da je konvoj išao u pratnji vrlo mnogo novinara, pa tu onda govorite da je i Crveni krst u jednom momentu bio tu, pa čak i UNPROFOR (United Nations Protection Forces) koji vam je govorio: "Sagnite glavu da vas ne bi pogodio snajper". Je li to tačno? Da li je moguće da u prisustvu UNPROFOR-a, Crvenog krsta i ovolikih novinara, ulaze seljani u autobus i tuku vas i da su tukli i vas?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Prvo da vam kažem ovaj, novinari su došli na mjesto razmjene u Nemetin, a ovaj put koji je išao od 100 kilometara, ne znam, do Nemetina preko Vojvodine, tad nije bilo novinara. Ali tačno i to čak i u Nemetinu, gdje su bili novinari, gdje je bio Crveni križ, da su nas tukli i jedan major prišao je ovom Crnogorcu koji je nas udario u autobusu i kaže: "Seljačino jedna, nosi se u materinu, šta radiš to s ljudima. Mi ih nismo tukli nekoliko dana da izgledaju normalno, a ti, ti ih ovdje unakazi". Samo ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala, hvala. Još samo jedno pitanje. Ne bih vas možda, gospodine Tihicu, pitao to da niste advokat. Ali pošto ste advokat, molio bih vas da sudijama objasnite, pošto ste u članu 106., paragrafu 106. rekli: "Punih mesec dana nakon svega ovoga," kad ste se vratili kući, "bojao sam se zaspati. Išao sam lekaru zbog tri slomljena rebra i četiri prednja zuba koja su mi slomljena". Ja vas molim, da li ste ako ste već advokat po profesiji bili, da li ste snimili i lom bubrega, ovaj, rebra i naročito da li ste snimili nedostatak četiri prednja zuba i da li imate te fotografije i jeste li ih predali Tužilaštvu?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Kada sam došao u Rijeku gde mi je bila sestra, tada su to snimili rebra i ja po tome znam da su slomljena znate, ovaj, i ova ovdje kost i ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne, ne. Ja pitam, vi nemate medicinski dokument za polomljene zube i rebra?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da sam to nekada dao u nekom saslušanju...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A imate, je l'?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Možda je u onom Šamačkom predmetu il' negdje, ali bili su snimci. Da li sam ja dao snimke ili nalaze onih ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A četiri zuba koja nemate?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Tu su, oni su bili polomljeni i ja sam stavio blombe i one se sad nalaze tu, ovaj.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Tihiću, gospodin Milošević je izrazio određenu sumnju u vezi sa izjavom koju ste dali novinarima Televizije Novi Sad. Želio bih da vas pitam nešto o tome kako su se odnosili prema vama pre nego što ste dali izjavu Novosadskoj televiziji. Ako budete u stanju da odgovorite na pitanje sa da ili ne, možda bismo uštedeli na vremenu. Dakle, pre nego što ste dali izjavu Televiziji Novi Sad, tako da bi Sud to bolje shvatio u kakvom ste stanju bili, da li je vama neko gurnuo pištolj u usta? Mislim na paragraf 44 vaše izjave.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Neposredno pred davanje izjave nije mi niko gurao pištolj u usta. Ali, ali mi je prijetio ovaj Đorđević i tražio da me dovedu dole, ovaj, da pazim šta govorim i Stevan Todorović mi je isto tako prijetio i tražio da kažem da me nisu tukli. to sve pred novinarima. Novinar sluša. Kakav je to novinar?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ne govorim sada ovde o vremenu neposredno pre, nego o vremenu koje je prethodilo ukupno davanju izjave.

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Bilo je tu te tuče, bilo je maltretiranja, pucaanja u sljepoočnice sa onim, ovaj, niklovnim bjelim pištoljem, onaj Bokan, ovaj, guranja pištolja u usta, pukne a ono škljocne prazno. Trebalo je u Šamcu tih 10 dana kad su me vratili da dam izjavu. Normalno da me je bilo strah. Svi su ti ljudi tu ponovo, ovaj, i ja u jednoj takvoj atmosferi trebam dati izjavu. Dolaze mi, prijetete ...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite da li ste pre davanja te izjave takođe zadobili povrede na bubrezima zbog premlaćivanja, što stoji isto tako u paragrafu 44 vaše izjave?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, ja sam imao te povrede. Ja sam mokrio krv i eto ovaj jedan, sad pokojni komandir stanice milicije u Šamcu, kad nema ovih specijalaca, dovede doktora da mi, ovaj, da mi da injekciju, da mi nešto, ovaj, da mi limunadu i to, jer smo se znali i dugo godina smo zajedno živili.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kad ste opisivali kako su pripadnici JNA postupali sa vama, rekli ste da su različiti pripadnici JNA različito postupali sa vama na različitim mestima i u različita vremena. Sada želim da se usredimo na to kako su se prema vama ponašali pripadnici JNA dok ste bili u Srbiji između maja i avgusta. Da li ste u to vreme videli kako pripadnici JNA tuku zatvorenike koristeći bokseve?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Da, vidio sam kako tuku, one željezne bokseve. Jednu ekipu koju su doveli iz Bosanskog Broda, njih su tukli baš željeznim bokserima. Znae, obično zatvorenik sjedi dole na podu, vezan liscama i ostanu mu leđe otkrivena. Onda udaraju nogama u leđa, udaraju bokserima po glavi, po, svukuda. To je, eto ovaj Aljo je i umro, više nije mogao izdržati, čovjek je počeo mokriti po, nije znao više šta priča.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su neki od tih muškaraca bili prisiljeni od strane pripadnika JNA da vrše seksualne radnje jedan na drugome?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Jeste, jeste bilo i tih situacija. Jednog su, Amerikanca su tjerali da ima seksualni odnos sa ovim iz Hrvatske vojnikom, ovaj, ovim Zdravkom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, tokom perioda od dva i po meseca, dok ste bili zatvoreni u Srbiji od strane JNA, jesu li protiv vas ikada podigli optužnicu za neko krivično delo?

SVEDOK TIHIĆ – ODGOVOR: Nisu nikada. Ja nisam nikada ni formalno saslušan. Nisam nikakvu izjavu potpisao. Jednom su me u Batajnici vodili na saslušanje, ovaj major, ali ništa, nije pravio nikakav zapisnik, ni riješenja o pritvoru, ni optužnice, ništa.

TUŽILAC GRUM: Nemam više pitanja.

SUDIJA MEJ: Gospodine Tihicu, time je vaše svedočenje završeno. Barem za danas. Molim vas lepo da nam budete na raspolaganju i sutra ujutro u slučaju da bude još pitanja za vas. Ali, ukoliko ne bude više pitanja za vas, ja vam se zahvaljujem što ste došli da svedočite na Međunarodni sud. Time je vaše svedočenje završeno uz ogradu koju sam maločas pomenuo. Sada možete da idete, ali vas molim da nam stojite na raspolaganju i sutra ujutro. I još jedno administrativno pitanje. Radi se o sledećem, po Pravilu 89(F) uvrstićemo izjavu gospodina Dejna Menginga (Dean Manning).

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, mogu li nešto proceduralno da kažem u vezi sa tim?

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, kad je reč o predviđenom svedočenju generala Klarka (Wesley Clark) na osnovu naloga ovog Pretresnog veća, amikusi i optuženi obavestiće američku vladu, bilo putem Tužilaštva, bilo direktno, da li bi želeli da postave neka dodatna pitanja, odnosno, da otvore neke dodatne teme. Jutros sam dobio poruku od američke vlade u kojoj kažu da oni nisu dobili nikakve informacije niti od amikusa, niti od optuženog, a njima je potrebno nekoliko dana da takav zahtev procesuiraju, pa bih sada želeo da podsetim strane u sudnici da je za nešto tako potrebno nekoliko dana i da je najbolje da takav zahtev dođe što je moguće ranije.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Mi smo toga svesni, međutim, količina posla je tolika da još nismo mogli da napredujemo tako daleko u vezi sa tom temom.

SUDIJA MEJ: U redu. Sada ste čuli šta je rečeno, pa vas molim da se skoncentrišete na to. Sada završavamo raspravu i nastavljamo sutra u 9.00.